

Ukanota,
dieną apie 40°, naktį 18.
Saulė teka 6:50, leidžiasi 4:25

THIS ISSUE
CONSISTS OF
TWO PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Midwest Inter-Library Center, Chicago

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIII.

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago 20, Ill.
Gratis
5c

Chicago 8, Ill.

Šeštadienis, Lapkričio-November 24 d., 1956 m.

Price 5c

277

IMRE NAGY GAVO LEIDIMĄ APLEIST VENGRIJĄ

ANGLIJA REIKALAUJA GARANTUOTI LAISVĄ LAIVŲ SUSISIEKIMĄ SUEZU

Tai yra pagrindinė sąlyga atsitraukti iš Egipto

NEW YORKAS. — Anglijos užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd įtikinėjo Jungtinės Tautos, kad jo vyriausybė tikrai ruošiasi pasitraukti iš Port Saido ir kad vienam batalijonui įsakyta jau ruošti namo.

Tačiau angliai visiškai pasitrauks tik tada, kai JT policija bus pakankamai pajėgi garantuoti laisvą laivų susisiekimą Suezio kanalu.

Egiptas protestuoja

Egipto vyriausybė tuoj pakėlė balsą prieš anglų sąlygas, kadangi Jungtinių Tautų nutarime buvo pareikalauta atsitraukti anglams, prancūzams ir izraelitams be jokių sąlygų.

Penktadienį šis reikalavimas buvo pakartotas Jungtinės Tautos arabų-Azijos šalių įteiktąja rezoliucija, tuoj apleisti Egiptą teritoriją. Ją parėmė veik visos valstybės. JAV atstovas Lodge pažadėjo taipgi balsuoti, kaip ir pirmą kartą už šį reikalavimą Anglijai, Prancūzijai ir Izraeliui.

Edeno šalininkai nenusileidžia

Kai laikinai premiero pareigas einas R. A. Butler parodė kiek didesni nuolaidumą JT nutarimui, sukurti Edeno šalininkai parlamente (konservatoriai) ir išgavo iš Butlerio pasižadėjimą, kad jis žiūrės, jog Edeno žygis į Egiptą duotų bent dalį laukiamųjų vaisių.

Anglų-prancūzų sąlygos

R. A. Butler penktadienį išryškino anglų ir prancūzų kariuomenės atitraukimo sąlygas. Šiandien Jungtinių Tautų saugumo Tarybos priimtu principu apie kanalo laivininkystės sutarptautinimą, pripažįstant patį kanalą Egipto nuosavybe.

Iš JT policijos Butler laukia, kad ji užtikrintų taiką tarp Egipto ir Izraelio, atstatytų ir užtikrintų netrukdomą laivų susisiekimą kanalu, laikantis Saugumo Tarybos priimto principu apie kanalo laivininkystės sutarptautinimą, pripažįstant patį kanalą Egipto nuosavybe.

Prasidėjo derybos dėl uostų krovėjų streiko baigimo

Prezidentas įsakys dirbti

WASHINGTONAS, D. C. — Tarpininkaujant federalinei darbo reikalų tarybai uostų krovėjų unija ir laivininkystės firma sąjunga pradėjo penktadienį derybas dėl streiko atšaukimo, kol dar neišsprendė pats prezidentas.

ILA krovėjų unijos atstovai užtikrina, kad jie paklus prezidento įsakymui grįžti į darbą 80 dienų, kaip tatau yra numatyta Hartley-Taft įstatyme.

Prez. Eisenhoweris paskyrė 3 narių komisiją, kuri turi iširti streiko žalos sąlygas ir paprašyti federalinį teismą, jis įsakyti krovėjams grįžti į darbą 80 dienų laikotarpiui.

Krovėjų streikas kasdien duoda \$20 mil. nuostolių. Streikas prasidėjo prieš 8 dienas. Uostuose ir įlankose laukia krovėjų 250 laivų, priplaukusių tūkstančiai vagonų su prekėmis.

IŠ VISO PASAULIO

Skaudi traikinio nelaimė

BOMBEJUS, Indija. — 175 mylias į pietus nuo Madro nukrito nuo pylimo greitasis traikinys. Nelaimė žuvo mažiausia 104 keleiviai; sužeista virš 50.

JAV laimėjo 3 aukso medalius

MELBOURNAS, Australija. — Pirmą olimpiados dieną JAV sportininkai laimėjo 3 aukso medalius, už šokimą į aukštį ir 2 medalius už sunkumų kilnojimą. Rusas Kuts laimėjo 10,000 metrų bėgimą, čekoslovakė Fikotová, ne Nina Ponomareva, pagarsėjusi kepuraičių vagyste Londone, laimėjo aukso medalį už skritulio (disko) metimą.

Tito neįleido Hearsto

BELGRADAS, Jugoslavija. — Amerikos laikraščio leidėjas W. R. Hearst prašymas įvažiuoti į Jugoslaviją buvo atmetamas su paaiškinimu, kad šio koncerno laikraščiai yra jau anksčiau savo rašiniais užgavę asmeniškai prez. Tito.

Amb. Menon vyks į Vengriją

MASKVA. — Indijos ambasadorius S. K. Menon, kuris yra akredituotas ir prie Vengrijos vyriausybės, gavo premjero Nehru nurodymą nuvykti į Vengriją ir iširti tenykštę padėtį.

Lenkai sieks 40 val. savaitės

VARSUVA. — Persiorganizuojančios lenkų darbininkų unijos žada kovoti už nepriklausomumą nuo vyriausybės, komunistų partijos ir už darbininkų gyvenimo pagerinimą, kaip 40 valandų darbo savaitės įvedimą, kas dar nėra įgyvendinta nė vienoje komunistinėje arba socialistinėje šalyje, išskyrus kapitalistinę Ameriką.

Kremliaus berniai su Titu stiprėja

Maršalas kalbą kaip Stalinas

MASKVA. — Sovietų dienraštis Pravda parašė kitą ilgą vedamąjį straipsnį apie Jugoslavijos diktatoriaus Tito kalbą lapkričio 11 d., kada jis stipriai išplūdo Maskvos ir Vengrijos stalinistus už sukelto revoliuciją ir pakenkusią vengrų titininkams, Janos Kadar vadovaujantiems.

Pravda rašo, kad Tito kaip tik rodo stalinistiniu pirštu į kitų šalių komunistus, kurie nesutinka su jo pažiūromis. Tito esąs pasiūlo kalbėti tarptautinio komunizmo vardu, tuo pat metu priimdamas kapitalistų (JAV) paramą. Chruščiovo organas laiko Tito oportunistu, norinčiu iš pablogėjusių santykių tarp imperialistų ir "socialistinių" šalių pagerinti savo ekonominę padėtį.

Pravda nebūtų tuo, kuo ji yra ("komunistinė tiesa"), jei nebūtų straipsnio pabaigoje padariusi tokių išvadų: "Yra gerai žinoma, kad Sovietų Sąjunga iš nieko nereikalauja kokio nors priklausomumo arba paklusnumo".

Randonojų Kryžiaus automobilis, išdalinęs medicininius reikmenis grįžta iš Vengrijos į Austriją.

GEN. SEROV ATVYKO Į BUDAPEŠTĄ VADOVAUT VENGŖŲ DEPORTAVIMUI

Ivanas Baisusis padidino genocidinę veiklą šalyje

VIENA, Austrija. — N. Y. T. korespondentas praneša, kad savaitės pradžioje Sovietai atsiuntė į Budapeštą generolą Ivaną Serovą, masinių žudymų ir trėmimų "ekspertą" vadovauti vietoj vengrų tautos pasipriešinimo triuškinimui išbandytomis genocido (tautžudystės) priemonėmis.

Jis yra tas pats Serovas, kuris deportavo 1941 metais tūkstančius lietuvių, latvių ir estų pagal jo planus, paruošus anksčiau, negu Sovietai pagrobė Baltijos valstybes.

Gen. Serov yra Sovietų saugumo policijos komisaras, buvęs Berijos padėjėjas, kuris dėl savo "specialybės" liko nepamainomas ir Chruščiovo-Bulganino vyriausybėje.

Kai šių metų pavasarį atskrido į Angliją aptarti saugumo priemones atvykstantiems Kremliaus vadams, anglų spauda pakėlė tokią didelę protestą, kad jis vėliau buvo išbrauktas iš Chruščiovo-Bulganino palydovų.

Atkuria žudikų aparatą...

Su Sovietų tanku divizionais Vengriją užplūdo ir specialios MVD daliniai. Padėti MVD-tam gaudyti, šaudyti ir deportuoti į Rusiją vengrus, Serovas atkūrė vengrų saugumo policiją, AVH. Jos viršininku paskyrė Laszlo Piro, buvusio Stalino-Rakosi laikų policijos viršininko Peter Gabor padėjėją.

Vengrijos kalbama, kad Sovietai grąžins į valdžią ir Matyas Rakosi, kuris buvo priverstas pasitraukti iš partijos vadų šią vasarą, kilus vidaus revoliucijai prieš stalinistus pačioje komunistų partijoje.

Padidėjo darbininkų areštai

Darbininkų taryba atšaukė paskelbtą dviejų dienų visuotinį streiką, Janos Kadar valdžiai išpildžius vieną iš kelių reikalavimų — laikyti tarybą teisėtą darbininkijos organu derybose su valdžia.

I darbą tačiau grįžo tik dalis 30% darbininkų, kurie buvo nutarę pereiti savaitės pabaigoje nutraukti streiką, grįžti į darbo vietas ir kovoti iš čia toliau.

Darbininkų taryba pagrasino skelbti kitą streiką, patyrus, kad darbininkų areštai nesumažėjo, bet dar padidėjo.

— Sporto olimpiadą Australija pradeda penktadienį, daugiausia taškų laimėjo Sovietai. Po jų sekė Vokietija, švedai ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

JAV žinojo apie anglų-prancūzų puolimo planus

Išsifravo slapтус pranešimus

LONDONAS. — Anglų darbo partijos narys George Wigg sako, kad jis turi autentiškų žinių, jog Amerikos kontrspionazė agentai išsifravo anglų-prancūzų ir prancūzų-izraelitų slapтус kodus ir sužinojo apie jų planus daryti invaziją į Egiptą.

Nėra abejonės, sako šis darbo partijos atstovas, kad apie tai buvo painformuota ir JAV vyriausybė. Delto esą klaidinga aiškinti, kad Washingtono vyriausybė apie šiuos sąjungininkų planus nieko iš anksto nežinojo.

Prancūzų aviacijos instruktoriai buvo pasiųsti į Izraelį

Vyriausybė iš dalies patvirtina korespondentų pranešimus

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė patvirtino, kad ji prieš prasidedant Izraelio žygiui į Egiptą, buvo pasiuntusi savo instruktorių apmokyti Izraelio kariuomenės naudotis jos lėktuvais ir tankais.

AP korespondentas Robert Tuckman, atvykęs iš Izraelio į Kipro salą, pranešė, kad jis matė atgabentus prancūzų tankus ir lėktuvus prieš pat Izraelio invaziją į Egiptą spalio 29 d.

Yra tvirtinama, kad prancūzų lakūnai ir tankistai dalyvavo Izraelio pusėje kare prieš egiptiečius anksčiau, negu prancūzai su anglais pradėjo puolimą prieš Port Saidą.

Prancūzų intelektualai pagaliau apsišviėt

PARYŽIUS. — Prancūzų komunistų partija pašalino iš narių rašytoją Jacques Rolland už jo pasipiktinimą Sovietų žygiais Vengrijoje.

Šešiams mėnesiams suspenduotas advokatas Gerard Lyon-Caen už tą patį nusikaltimą. Vietoj papeikti rašytojai Claude Roy, Roger Vailand ir Claude Morgan už pažiūrėjimą į bolševikų natūrą normalaus žmogaus akimis.

BUDAPEŠTAS GAVO TIK 70 T. VAISTŲ, MAISTO

VIENA, Austrija. — Dėl komunistų valdžios trukdymų, Tarptautinis Raudonasis Kryžius ligi šiol galėjo pasiųsti į Budapeštą vaistų ir maisto tik 70 tonų.

VENGŖŲ REVOLIUCINIO KABINETO PREMIERAS IŠVAŽIAVO RUMUNIJON

Jugoslavijos vyriausybė išrūpino iškeliavimą 51 asmeniui, prisiglaudžiusiam jos atstovybėje

BUDAPEŠTAS. — Janos Kadar valdžia pranešė, kad ji davė leidimą išvažiuoti iš šalies kaip politiniai bėgėliai trumpalaikės nepriklausomos vengrų vyriausybės pirmininkui "tautiniam" komunistui Imre Nagy.

Laukiama 100,000 vengrų pabėgėlių

Galimybės pasiekti Austriją vis dar yra palygint geros

VIENA, Austrija. — Tarpvalstybinis pabėgėlių komitetas skaičiuoja, kad iki šių metų pabaigos bus iš Vengrijos pabėgę 100,000 antikomunistų ir jų šeimų.

Geležinė uždanga su sargybinių bokštais, spygliuotomis vielomis ir minų laukais vis dar neužleista. Pasienny stovi vengrų policininkai, kurie iš didžiausios dalies yra pabėgėliams palankūs.

Penktadienį buvo užregistruota 10,500 pabėgėlių, pasiekusių Austriją per 36 valandas. Iš viso Austriją jau pasiekė daugiau kaip 60,000 vengrų. Austrų mažos tautos pagalba pabėgėliams yra pati didžiausia, prašokanti jos pajėgumą padėti.

12,000 jau išvyko kitur

Iš atbėgusiųjų vengrų 12,424 buvo iki penktadienio jau išsiųsti į kitas šalis: 336 į Ameriką, 1422 į Vakarų Vokietiją, 460 į Šveicariją, 300 į Olandiją, 242 į Prancūziją, 200 į Švediją, 200 į Angliją ir mažesni būriai į kitas šalis.

I Austriją atvažiavo Australijos, Zelandijos ir Pietų Afrikos imigracijos komisijos, kurios taipgi nori pasirinkti naujos darbo jėgos, svarbiausia jaunų vyrų ir moterų.

Argentina pavarė 4 generolus, 2 suėmė

Ruošė klerikalfasistų perversmą

BUENOS AIRES. — Generolo Aramburo revoliucinė vyriausybė suėmė du anksčiau pašalintus generolus ir 4 kitus pavarė iš atsakingų vietų.

Suimtieji generolai yra Leon Bengoa ir Juan Uranga, klerikalfasistinės partijos (konservatyvių tautininkų) vadai. Tarp pašalintųjų generolų yra ir armijos vadas bei štabo viršininkas.

Gen. Aramburo įtaria Bengoa ir Uranga naujo karinio samokso organizavimu. Jiedu buvo suimti netoli kareivinių, ginkluoti pistoletais.

Šiandien generolai įėjo į pirmąją revoliucinę vyriausybę, vadovaujamą gen. Lonardi (jis jau mirė). Kiti revoliucijos vadai pamatė, kad Lonardi buvo nepasidarius belaisviu Bengoa ir Urangos grupės, kuri siekia įvesti naują šai papeikti rašytojai Claude Roy, Roger Vailand ir Claude Morgan už pažiūrėjimą į bolševikų natūrą normalaus žmogaus akimis.

Vadinamųjų demokratijos šalininkų vadas gen. Aramburo privertė Lonardi pasitraukti ir pats užėmė jo vietą.

Gen. Uranga buvo nuteistas 3 mėnesius kalėti. Jis išėjo iš kalėjimo prieš 16 dienų ir grįžo tuoj prie senųjų planų nuversti Aramburo valdžią.

Kai lapkričio 4 dieną Sovietai

puolė vengrus naujai atgabentomis divizionais, Imre Nagy ir būrys jo bendradarbių, nepriklausomų komunistų, pasislėpė Jugoslavijos ambasadoje. Ketvirtadienį, Jugoslavijos vyriausybė tarpininkaujant, Janos Kadar užtikrino, kad nei Nagy, nei kiti iš Jugoslavijos ambasados išėję politiniai pabėgėliai nebus suimti.

Manė, kad suėmė

Bet penktadienį Jugoslavijos užsienio reikalų viceministeris Viric pranešė Vengrijos ambasadoriui, kad Nagy negrįžo namo ir kad jis bus buvęs areštuotas.

Jugoslavija pagrasino, kad šitoks žodžio sulaužymas nesuderinamas su tarptautiniu mandatumu ir didžiai pakentų draugiškiems Jugoslavijos-Vengrijos santykiams.

Netrukus po to Budapešto valdžia pranešė, kad Nagy išvažiavo iš šalies.

Pasirinko "liaudies demokratiją"

Janos Kadar valdžia paaiškino, kad Imre Nagy pareiškė norą apsigyventi kurioj nors "liaudies demokratijos" šalyje ir kad jis išvažiavo į Rumuniją.

Su Nagy išvažiavo 18 kitų tautininkų komunistų, 15 moterų ir 17 vaikų. Jų tarpe buvo ir žmona su vaiku Laszlo Rakjo, buvusio komunistinės Vengrijos užsienio reikalų ministro, kurį jo draugai (Rakosi) pakorė 1951 metais už nukrypimą nuo stalinistinės linijos.

Jiems valdžia davė specialų autobusą. Pasiekę Rumuniją, atrodo, kad daugis iš jų persikels į Jugoslaviją, į "tautinio komunizmo" tėvynę.

Austrai nušovė raudonarmietį

Kaip šuo vijosi pabėgėlį, kaip šuo ir žuvo

VIENA. — Austrijos pasienio sargybiniai nušovė Sovietų kareivį.

2 Sovietų kareiviai vijosi vengrų bėglius ir visiškai nepaisė austrų sienos, už kurios jie vis dar vijosi vengrus.

Aziatas nepaisė nė austrų sargybinių įspėjimų. Jo "pareiginimo" jausmą nutraukė su gyvybės siūlu austrų kulka. Kitą raudonarmietį paėmė ir nelaisvė.

26 coliai sniego

ERIE, Pa. — Padėkos dieną New Yorko, Pensilvanijos ir Ohio valstybės iškrito tiek daug sniego, kad buvo sustabdytas automobilių susisiekimas ir iš dalies sutrūkęs traukinių judėjimas.

Vietomis, kaip Erie mieste ir aplinkui susidarė 26 colių sluoksnis sniego. Darbininkai negalėjo ateiti į darbą, meras buvo priverstas skelbti bėdos stovį ir šauktis pagalbos.

New Yorko traukiniai pasiekė Čikagą, pavėlavę 3-4 valandas. Iš Čikagos išėję traukiniai pasiekė New Yorką, pavėlavę net 8 valandas.

Ištikimas iki mirties

Bolševikų nužavintas buv. Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Senjoras-vadovas kun. Erikas LEJERIS

A. A. Sen. Kun. Erikas Lejers

Paskutiniu laiku daug kas susilaukia liūdnų žinių iš pargertų Tėvynės ir net iš Sibiro. Nors jau kiek buvome apsipratę su mūsų giminių arba šiaip mums brangių tautiečių likimu, tačiau gavę "juoda ant balto", kad jie jau žuvę, nukankinti, mus tai iš naujo sukrečia ir verčia giliai susimąstyti.

Štai vėl naujas kankinys. Iš Sibiro yra gauta žinia, kad 1948 metais Sibirian išvežtas Lietuvos Ev. Liut. Bažnyčios vadovas - senjoras kun. Erikas Lejers yra žuvęs priverčiamo darbo stovykloje, Krasnodarske.

Ta proga pateikiu bent kelis duomenis apie kun. Eriką Lejerį.

Nepriklausomaj Lietuvoj

Kun. Erikas Lejers buvo gimęs 1906 m. sausio 18 d. Biržuose, Lietuvoj. Ten pat lankė pradžios mokyklą ir valstybinę gimnaziją, kurią baigė 1926 m. Tais pačiais metais įstojo į Jis įvytauto Didžiojo Universiteto Evangelikų Teologijos Fakultetą, kurį labai gerai baigė 1929 m. 1929 m. buvo tuometinio Ev. Liut. Konsistorijos prezidento ir senjoro kun. prof. Dr. V. Gaigalačio išvėntintas kunigus žemelio evang. liut. bažnyčioje ir ten pat tapo klebonu. 1930 m. išrenkamas Konsistorijos nariu, o 1932 m. net senjoru. Šalia grynai bažnytinės veiklos kun. E. Lejers pasidarbavo įvairiose visuomeninėse tautinėse organizacijose. Už nuopelnus savo tautai Lietuvoj jis buvo apdovanotas D. L. K. Gedimino IV laipsnio ordinu ir šaulių žvaigždė.

Pavergtoje Tėvynėje

Bolševikams užėmus Lietuvą, tautos gyvenimas pakriko, tuo labiau bažnytinis. 1941 m. visa eilė kunigų bei Konsistorijos narių pasinaudojo vokiečių repatriacija ir bėgo į Vakarų. Nors kun. E. Lejers savo nelietuviška pavarde būtų taip pat galėjęs patekti į "repatriuojančių" srausą, tačiau jo giliai patriotinė ir kunigiška-ganytojiška širdis neleido jam palikti tūkstančių "avečių" išbrovusiame "vilkui". Pasilikę kunigai bei Bažnyčios darbuotojai išrinko kun. E. Lejerį visos Ev. Liut. Bažnyčios vadovu - senjoru. 1942 m. jo ir brolių ev. reformatų pastangomis buvo išleistas jaunėprieklausomybės laikas literatūrinė kalba paruoštas Giesmynas (638 psl.), kuris šiuo metu tremty perspausdinamas. 1944 m., lietuviams bėgant ant jų kartu nuo atslėnkiančių, viską naikinančios bolševikų masės, buvo mėginta ir sen-

K. TAUTKUS

Kukli dvasinė tvirtovė Melrose Parke

Šiandien lietuvių tauta pastatyta į pavojų būti sunaikinta. Tėvynėje likusieji lietuviai naikinti fiziniai ir dvasiniai. Išblaškytiems Lietuvos vaikams neliko kito gimlo, kaip kultūrinis ir dvasinis. Šio ginklo pavojingumą ir galią žinome mes, žino ir prieštars - komunizmas.

1952 m. vasario mėn. 2 d. Melrose Park ir apylinkių lietuvių kolonijose kukliai, be triukšmo ir iškilmų pradėjo darbą šeštadieninė lituanistikos mokykla. Jon susirinko lietuvių vaikai iš Maywood, Belwood, Melrose Park ir kitų vietovių. Prieš tris metus kuklus lietuvių mokyklos darbas davė pirmuosius vaisius - pirmąją abiturientų laidą.

Kelionė į kalną

Iki to laiko jaunimas buvo atitrūkęs nuo aukštesnio laipsnio lietuvių mokyklos. Pradžios mokykloje išmokyti jaunuoliai lietuvių dvasinę, tėvų krašto gimtoji kalba, istorija, geografija, rodė smulkius ženklius. Susipažiusios lietuvių visuomenės dalies susirūpinimas buvo visai pagrįstas. Kiekvienam lietuviui, kurio širdyje ruseno tėvynės meilės liepsnelė, sąžinė negalėjo būti ramia.

Prieš akis buvo daug ir sunkių kliūčių, tarpusavyje įvairių nuomonių. Atsirado nemažas skaičius besirūpiančių kopti, lyg į Biliūno "Laimės žiburio" užburtą kalną. Deja, vis nesekmingai. Vieni įkopte iki pusės, kiti - netoli viršūnės. Pagaliau vietos ALB skyriaus valdyba sukaupė visas pastangas, surinko būrį drąsulių, kurių vienas - S. Vidmantui - pavyko pasiekti kalno viršūnę ir paliesti savo rankomis "Laimės žiburį". Jie ir parnešė į Melrose Parko koloniją mažą trupinį, pavirtusį į aukštesnę lituanistikos mokyklą - kursą.

"Kūdikio" globėjai Visur vienodi sunkumai, panašios kliūtys, tačiau visuomenė pritarė, tėvams remiant, mokytojams pasiūlydant, jaunimui - atžalai šeštadieninės lituanistikos mokyklos sąsakai paaugojant poilsio bei žaidimo laiką, kukli dvasinė tvirtovė sulauks gražaus skaičiaus jaunuolių.

Šiandien, kada visos kliūtys nugalėtos, mokykla-kursas oficialiai atidaryta pradėjo savo pirmuosius žingsnius. Liko rūpesčiai jos tolimesnei egzistencijai. Šią naštą pasiėmė netei, kartu su Vidmantu, sudaryta švietimo komisija: pirm. P. Kavaliauskas, nariu kun. Jakulevičius, A. Jariūnas, B. Murinas ir K. Markus. Tėvai ir komisija neša tiesioginę naštą. Visuomenė ir visi geros valios lietuviai negali likti abejingi. Lietuva turi šandien per daug savų ir svetimų "judosų". Nesitikima, kad iš mūsų kolonijos lietuvių atsirastų tokie, kurie anų skaičių padidintų. Veikime sutartinai iki šiol; dabar, kada į savo kolonijų kultūros istoriją įrašėme pasididžiavimą ir pagrįstą džiaugsmą mūsų vienybės ir rūpestis "naujamųjų" turėtų būti vieningas.

Tvirtovės krikštynos

Istorinis aktas įvyko lapkričio 17 d. 6:30 val. Sacred Heart bažnyčios salėj. Prezidiumo stalo užnugary suoliuoja Vytis. Klaseje matosi ALB Čikagos Apygardos švietimo tarybos prezidento pirm. prof. M. Krikščionas, mokytojas D. Velička, vietos švietimo komisija. Jaunimo veiduose spindi energija, tėvų ir mokytojų veidus puošia džiaugsmingas rūpestis. Nuo laika rimta, pakili, primenanti didingumą ir garbę.

Trumpai kalba ALB Melrose Park sk. švietimo vad. S. Vidmantas. Pakvičia prof. M. Krikščioną, kaip oficialų asmenį ir viršininką, pasakyti krikšto kalbą. Pastarasis kalba trumpai, sultingai ir uždegančiai. Jis, su-

gretinęs žmogaus fizinę ir dvasinę galią, išveda dvasinės jėgos pranašumą. Baigdamas linki, kad ši mokykla būtų toji kalvė, kuri paruoš dvasios milžinus, kovotojus, kurie pakeis į senesnius.

Komisijos ir tėvų vardu trumpai kalba B. Murinas, Bendruomenės skyriaus vadovas senas lietuvių šūlas, veteranas ir žymusis visuomenės veikėjas A. Jonča. Mokytojas D. Velička pasveikina su laimėjimu, pasižadėti pastangas įsikiesti jaunimui tą lietuvių galią, kuri nebijo nei audrų, nei stiprausių priešių. Jis praveda pirmąją pamoką, pavadindamas ją "Lietuvių kalbos istorija ir jos vietą kitų kalbų tarpe". Mokslo švietimo įrodą lietuvių kalbos senumą ir garbingumą. Paroką kantriai išklauso visi mokiniai, tėvai, svečiai ir visi susirinkusieji.

Programa ir lektorai

Smulkesnė programa bus sudaryta vėliau. Pamokos-paskaitos bus kas antrą savaitę. Dėstys šie asmenys: lietuvių kalbą - D. Velička; lietuvių literatūrą - B. Babrauskas; Lietuvos istoriją - V. Liulevičius; krašto pažinimą - V. Kasniūnas ir lietuvių liaudies meną - B. Murinas.

Aišku, kad tai pagrindiniai dalykai. Tačiau bus dėstoma ir kitų, apie kuriuos teks pakalbėti vėliau. Šiandien mažosios kolonijos - Maywood, Melrose Park, Bellwood ir kitos pagrįstai didžiūjosi, nes nugalėjo visas kliūtis: atidarė aukštesnę lituanistikos mokyklą - kursą. Savo kultūros istorijon prašė ypatingos reikšmės aktą, kurį be lieka saugoti, globoti ir stengtis išlaikyti jo tęstinumą tol, kol ateis laikas garbingai parvežti prie Naxuno ar Dubysos ir jį atiduoti laisvai Lietuvai.

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siunčia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliskom viln. medžiagom, avalyne, vaistais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais (siunčiam iš Anglijos). Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuojamas - Pilnas draudimas.

Prašykite katalogų bei informaciją: OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill., Tel.: LA 3-5049, YA 7-4337 S. P. JUODVALKIS Siuntinių tarnyba 8 metai

"Kas miręs, o regims" - Atsakymas MJSUJ KNYGOJE Knygą gausite Naujienos tik metu

9 Metų Mirties Sukaktis

STANLEY WELICKA Gyvenęs 6547 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1947 metų lapkričio mėn. 25 dieną, sulaukęs 51 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Zarasu apskr., Dukšto vals., Kaniūkų kaime. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse, lapkričio 29, 1947 m. Paliko liūdną: žmona Sofija, pagal tėvus Zeltaite; dukter Bernice, postūnis Stanley Karpis ir Marti Evelyn; pusbrolis Frank Warneckis ir kiti giminės ir draugai. Lietuvoje liko liūdninti brolis Juozas, brolienė ir jų šeima; 2 seserys: Mikalina ir Veronika bei kiti giminės.

Mes Taves, mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdė lieka:

Žmona Sofija, Duktė Bernice ir Žentas George, Postūnis Stanley, Marti Evelyn, visi Giminės ir Draugai.

Thomas W. Holland yra paskirtas pirmininku komisijos, kuri bandys išspręsti dabar streikuojančių laivų krovėjų ginčą.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

MARQUETTE PARKO Namų Savininkų Organizacija rengia bunco po būvį sekmadienį, lapkričio 25, 1956, 3 val. po pietų Marquette Hall, 6908 So. Western Ave. Po bunco bus šokiai. Prašome visų dalyvauti. Auka vienas doleris. - Kvietia valdyba.

Lietuvių Žagariečių Klubas rengia priešadventinį šokių vakarą lapkričio 24 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman. Pradžią 7 val. vakaro. Gros Ben Pavio orkestras. Bus gėryų užkandų, gėrimų ir dovanų prie durų. Kvietia: Komisija ir Valdyba.

Šį sekmadienį, lapr. 25 d., 2 val. po pietų įvyks Chicago Lietuvių Klubo Vainutas futbolininkų ir jų rėmėjų svarbus susirinkimas klubo patalpose, 4258 So. Maplewood Ave. Yra svarbių reikalų aptarti. Prašome gausiai dalyvauti. Vainuto Valdyba.

Lietuvių Žagarės Klubas susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 25 d., 1 val. po pietų Vengeliausko svet., 4500 So. Talman ave. Visi nariai malonėkite dalyvauti susirinkime. J. Keturakis, rašt.

- Berankiai, būdami lietuviai, karo invalidai tramtyje laukia Jūsų pagalbos. Auksk jiems!

LIUDVIKA KRIŠČIŪNIENĖ (pagal tėvus Vedeckaitė) Gvy. 3260 W. 108th Street

Mirė lapr. 22 d., 1956 m., 1:30 val. rytė, sulaukusi pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Namakiečių parapijos. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Pasilikto dideliame nuliūdime: 2 sūnūs: Petras Bajorinas, marti Florence ir Juozas Bajorinas, 2 anūkės: Frances ir Anna Jean; brolis Antanas Vedeckis (Madrasa) su šeima; sesuo Monika Mikalajunas ir šeima ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lackawiczy koplyčioje, 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapr. 26 d. 13 koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Gimimo Pamelės Šv. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė lieka: Sūnūs, Marti, Anūkės, Brolis ir visi kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. S. Lackawicz. Tel.: REpublic 7-1213.

URBA Gėlos Mylantiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELININKAS GELĖS VISOMS PROGOMS 2443 W. 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausis ir Didžiausias Laidojimo Įstaiga
4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: Yards 7-1741-1742 ir Lafayette 3-9851
4330-34 So. California Avenue Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKAS & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue CIGERO, ILLINOIS
TELEFONAI: 6-2345-6 TOWNHALL 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

NARIAI Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE.

STEPONAS C. LACKAWICZ 2124 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE 177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIUNAS 4318 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3351 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1416 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI 7646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji daiktai, trokštami kraustymo ir trokštami, ilgų metų patirtimas - Pigus ir sąžiningas patarimas)
JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

SPAUSKIME RANKĄ

Laikas teka, kaip Nemuno srovė, — neša, skandina ir ne-gražina. Laikas keičia gyvenimą, kultūrą, papročius, laikas kuria ir griaua, laikas juodu teptuku šaltai brauko tautas, valstybes, praveddamas naujas sienas.

Tačiau iš šito negailestingo naikintojo nagų valstybės ir tautos stengiasi išgelbėti, ką galima išgelbėti: įvykius, faktus perkelti istorijoms, kultūrinis ir tradicinius faktorius — perduoti iš kartos į kartą vaikų vaikams, kad jie, faktoriai, niekad nebūtų užmiršti. Todėl ir tenka šiltai ir stipriai paspausti ranką L. B. Chicago Apygardai, organizuojančiai lietuviškų tautinių šokių šventę ir J. A. V. ir Kanados L. B. valdyboms, kurių vardu ta pirmoji tautinių šokių, kaip charakteringo mūsų tautos atspindžio, šventė yra ruošama 1957 m. birželio mėnesį Chicagoje. Tos šventės tikslas ir bus parodyti kitatautai, kad lietuvių tautoje slypi puikių tautinių apsišviestųjų, kurių ne laikas nesugebės sunaikinti. Žinoma, tas nuo mūsų pačių priklausys: jei rūpinsimės, dirbsime, tokias ir panašias šventes ruošime kiek galima dažniau; kai mūsų nebus, tą darbą dirbs mūsų vaikai ir vaikų vaikai, tikrai šimtmečiams, o gal ir amžinai išgelbės mūsų tautos papuošalą: tautinį rūbą, šokių, liaudies instrumentų (raga, skudučius ir kt.). Tai viena iš tautos apraiškų, kuria galima didžiulius prieš kitataučius. Patys matome, žinome, kaip mūsų tautiniai rūbai ir šokiai yra ir buvo priimami. "Ateities" šokių grupė (atleiskit man, mieli ateitiesiečiai) nebus pati stipriausia Amerikoje, o vis tik būna, kad jie šoka amerikonių salėse, televizijos programose net kelis kartus savaitėje ir visuomet yra labai šiltai priimami. "Čiurlionio", "Dainavos" ir kitų vienetų tautinių šokių grupės visuomet buvo aukštai vertinamos. Jau nekalbant apie Ameriką, dar Europoje esant, čiurlioniškiams prancūzų valdžia išrūpino artistų, menininkų dokumentus.

Kaip mūsų tautiniais rūbais ir šokiais gėrėdavosi svetimieji Europoje, apie tai buvo labai daug rašyta, daug ištraukų duota iš kitataučių spaudos; tačiau gal nedaug kas žino, kad ir Nepriklausomos Lietuvos laikais didieji svetimų valstybių žmonės žavėdavosi mūsų šokiais ir kostiumais. Noriu paminėti tik vieną pavyzdį. Buvęs vienas iš Kanados diplomatinio atstovų Kaune pulk. Grand Suite, didelis Lietuvos draugas, gaila, prieš kurį laiką jau pasimiręs, buvo padovanojęs Lietuvos švietimo Ministerijai gyno sidabro milžinišką taurę, su tikslu ją skirti, kaip pereinamąją, kiekvienais metais stipriausiai sporte gimnazijai. Tuo tikslu būdavo kiekvieną pavasarį tarp gimnazinės sportinės varžybos. Rodos, 1937 m. tą taurę laimėjo Marijampolės Rygiškių Jono Mergaičių G. ja. Pulk. Grand Suite sugalvojo pamatyti tą gimnaziją ir tą mokytoją, taurės laimėtoją ir specialiai atvyko į Marijampolę. Tuo laiku kūno kultūrą ((sportą) dėstė J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, kuri sutiko brangų svečią su jos pačios paruoštais ir stilizuotais tautiniais šokiais. Pulk. Grand Suite buvo taip nustebintas ir sužavėtas, kad net pasakė: "Verta perplaukti vandenyną vien tik tokių dalykų pamatyti..." (Nesu tikras, ar tai bus visai pažodžiui. Aut.)

Ir atrodo, iš nieko tie stilizuoti tautiniai šokiai kilo. Lietuvis mėgo ir mėgsta dainą ir šokių žaidimą. Žinome tuos garsumuosius "subatvakarius", kur kaimo jaunimas susirinkdavo pašokti ir paidinuoti. Tik jau paskutiniiais laikais tie "subatvakariai" pradėjo išsivirti ir virto vaidinamaisiais "robakais". Pirmieji būdavo labai jauki, gra-

žūs, apsieidavo tik su namine gira ir alumi.

Paskutiniiais nepriklausomos Lietuvos metais kaimuose buvo susiorganizuavę ūkininkų raiteliai (ypač Dzūkijoje), kurie kiekvienais metais ruošdavo šventes, vad. Senovės Dienomis. Moterys išsinešdavo nuometus, senoviškus rūbus. Būdavo šokama, žaidžiama, dainuojama. O gimnazijose tautiniai šokiai buvo ar ne 1926 m. įvesti. Juos, jeigu buvo norima viešai parodyti, reikėjo stilizuoti. Ir, štai, maždaug po 10 metų, Kauno stadione, gimnazijų pasirodymuose dalyvavo Marijampolės G. jos mergaičių tautinių šokių grupė, specialiai švietimo M. jos pakviesta, J. Vaičiūnienės vadovaujama, laimėjo pirmąją premiją, ministerio Tonkūno dovana, laisvų pasirodymų grupėje. Rašantiems šiais eilutėmis teko būti žiūrovų eilėse ir matyti, kokį entuziazmą tie šokiai sukėlė publikoje. Ypač, kai mergaitės iš-

suktinio išsoko L. (Lietuva, J. V.), vyriausybės tarnyboje kai kurie pradėjo šluostytis ašaras. Ir nuo šio laiko T. šokiai pasklidę po visą Lietuvą, — juos pasisavino daugelis organizacijų (šauliai, skautai). Šaulių sporto šventėje Palangoje dalyvavo tautinių šokių šokėjų masinis skaičius. Bet apie tai galėtų ir privalėtų daugiau ir plačiau pasisakyti žmonės, tą darbą dirbę, pirmieji t. šokių stilistai ir pradininkai. Mes turime Chicagoje pirmąją t. šokių organizatorių ir stilistę — J. Aug. Vaičiūnienę, kuri, tikėkimės, prisidės prie didesnio įvykstančios šventės pasisekimo, taip pat, šios srities žinovus: Šilingienę, Radauskienę, Šatą, Krivienę, kurie ir sudaro įvykstančios šventės repertuaro komisiją.

Neduokime laikui sugriauti! Piesingai, visi, kas galime, prisidėkime prie t. š. populiarinimo, prie geresnio šventės pasisekimo. L. B. apygardos ir apylinkės! Nesnauskite, dirbkite, organizuokite šokėjus, — tuo ta šventė geriau pasiseks, tuo daugiau bus šokėjų ir publikos — o

Rockford, Ill.

A. a. dipl. miškininko Jameikio, mirusio 1955 m. rugpjūčio mėn., antkapio pašventinimas įvyko lapkr. 18 d. Už vėlionį vietos bažnyčioje 8 val. buvo atlaikytos Sv. Mišios. 2 val. po pietų katalikų kapinėse vietos klebonas kun. Reikus pašventino gražios išvaizdos pagal architekto Muloko projektą pastatytą paminklą. Dalyvavo didelis būrys giminių ir draugų iš Rockfordo ir Čikagos. Miškininkams atstovavo atvykę iš Čikagos St. Bakutis ir L. Miškininkų sąjungos Tremty pirm. Vincas Žemaitis, kuris prie kapo jautriais žodžiais prisiminė vėlionį ir visų vardu padėkojo vėlionio šeimai, kad taip gražiai granite įamžino šio didžiojo miškininko atminimą.

Dalyvis

jų tyrame ore tilptų labai daug — juo stipresnį įspūdį mes susidarysime draugiškos Amerikos žemėje.

Aurora, Ill.

Aukos tremtiniais

Kaip ir kiekvienais metais, Balfo įgaliojimai Vytas Vizgirda ir B. Jablonskis prieš Sv. Kalėdas rinko pinigų ir drabužius tremtiniais Europoje ir išvežtiems į Sibiro vergų stovyklas lietuviams. Vėl pradžiai visi Auroros lietuviai paremė savus tautiečius aukomis. Nevenias iš mūsų turime ten giminių, draugų ar pažįstamų. Nevenias iš mūsų irgi galėjo sulaukti panašaus likimo, jei būtume dėl nesveikatos negalėję išemigruoti ir palikę Lietuvoje.

Tegul mūsų aukos praturtins tą lietuvių Kūčių ar Sv. Kalėdų stalą ar padidins badų mirstančių duonos kėsnį Sibire. Jei kurių Balfo įgaliojimai neaplangys namuose, prašome pašaukti Vytą Vizgirdą, telef. 6-5749, 70 So. Chestnut St. arba B. Jablonskį, tel. 6-5688, 224 So. Highland Ave. Jie paims iš jūsų aukas.

Miami, Fla.

Miami Lietuvių Moterų klubas yra gana darbštus. Klubo pirmininkė ponė J. Styles ypatingai daug pastangų deda klubo virtuvei pagerinti. Dabar jau ten yra visi įrengimai ir reikmenys. Jų pagamintų valgių skanumu turėjome progos pasidžiaugti spalio 4 d. per klubo surengtą pokylį malonios mūsų solistės Anitos Navickaitės (Karns) garbei. (Apie šį pokylį plačiau jau buvo rašyta Naujienose.) Valgiai buvo taip skoningai pagaminti, kad jeigu ir dvigubai daugiau būtų reikėję mokėti, vistiek visi būtų buvę patenkinti.

S. J. Swolkin

— Bolševikinis Lietuvos Rasytojų Sąjungos organas "Per-galė" š. m. spalio mėn. numeryje paskelbė 5 Petro Vaičiūno eilėrašius be to, A. Vienuolio apsakymą apie Medvėgalio tvirtovę, kaip ji gynėsi nuo kryžiuočių.

Nuospaudų ir sukietėjimų greitam gydymui pirkite X-17 tepalo ir pleisterio (pad) pas savo vaistininką.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, WAIBROOK 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFSIDE 4-6376
Pristatome į visas krautus ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Litanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRONTIER 6-1882

GRADINSKAS
Krautuvi ir Dirbtuvi
BLAUPUNKT
vokiški aparatai;
patfonai, Hi-Fi, spalvota TV.
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th ST. Tel.: FR 6-1998

ARTRITAS - REUMATIZMAS
Nauji vaistai skaudantiems raumenims ir sustirusiems sąnariams.
Greitam paraudusių sąnarių ir patinusių sustirusių raumenų gydymui vartokite **AMERPOL** tepalą ir tabletes.
Tepalas — 79c., tabletės — \$1.50.
Kreipkitės į savo vaistininką arba rašykite
AMERPOL, Chicago 22, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS
VIETJOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRESCOTT 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 2-9792

PLAŠĖ ŽOLĖ
Plašė arba Asuklis-Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkingo šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicium, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šios žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medlevis žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir priduoda kūnui gyvyumo ir skais-tumo. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sėkmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš Stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEMLOCK 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, NOVEMBER 24, 1956

NOW AT SOLTIS

biggest bargain in home heaters today!

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
GAS HOME HEATER
with exclusive
"TRAVELING HEAT"

Enjoy Warm Floors! Heat "travels" to every room without costly furnace pipes or registers to install!

Discover the miracle of Siegler's exclusive "Traveling Heat" and live more comfortably this winter!

A Siegler actually pays for itself with fuel it saves! You get up to twice the heat! You save up to half the fuel!

Come in... See Siegler... It's the biggest bargain in home heaters today!

ONLY **Siegler**
GIVES YOU ALL THIS!

- PATENTED HEAT TUBES that use the hottest heat!
- PATENTED BUILT IN BLOWER SYSTEM forces heat down to the floor, "travels" it to every room!
- HEAVY CAST IRON CONSTRUCTION!
- LIFETIME PORCELAIN FINISH!
- A.G.A. APPROVED!
- MONEY BACK GUARANTEE!
- HEATS LIKE MAGIC—even with the gas off!

Is your heater FOOLIN' and FREEZIN' you?!

DID YOU EXPECT A WARM HOME WHEN YOU BOUGHT YOUR HEATER?

- ARE YOU CONFINED TO ONE ROOM?
- ARE YOUR FLOORS ICY COLD?
- ARE YOUR CEILINGS OVERHEATED?
- IS YOUR HEAT GOING UP THE CHIMNEY?
- ARE YOUR FUEL BILLS TOO HIGH?

WHY WAIT UNTIL NEXT YEAR?

SWITCH NOW—TO A **Siegler**

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEMLOCK 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

COURTEOUS
SALESMEN
TO SERVE
YOU

LIBERAL
TRADE-IN
ALLOWANCE
COME-IN
TODAY!

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams \$10.00

Pusei metų \$5.50

Trims mėnesiams \$3.00

Vienam mėnesiui \$1.25

Chicagoje per išsiuntimą:

Vieną kopiją 5c.

Savaitai \$1.25

Mėnesiui \$1.25

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12-4os.

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00

Užsienio:

Metams \$11.00

Pusei metų \$6.50

Trims mėnesiams \$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12-4os.

JAV Užsienių Politika

Pereitą pirmadienį ir antradienį "The New York Times" idėjo du pranešimai iš Washingtono, kurie nagrinėja pakitėjimus, įvykusius JAV užsienių politikos vedime ir kryptyje. Juos parašė redakcijos štabo narys James Reston.

Jisai sako, kad JAV laikysena užsienių politikos srityje šiandien yra ne tokia, kokia buvo Eisenhowerio administracijos pradžioje. Nauji jos bruožai esą šie:

Dedama daugiau svorio veikimui per Jungtines Tautas; Mažiau kalbama viešai apie jėgos naudojimą komunizmo agresijai sudrausti;

Daugiau dėmesio kreipiamas į sudarymą glaudaus bendradarbiavimo su kylančiomis nacionalizmo jėgomis Azijoje, Viduriniuose Rytuose ir Afrikoje;

Mažiau atsidedama britais ir prancūzais srityse, kurių neapima NATO.

James Reston pažymi, kad šią naują kryptį JAV užsienių politikai davė prez. Eisenhoweris, kuris palaipsniui jos vedimą paėmė iš savo rankas.

Pirmaisiais administracijos metais užsienių politiką pilnai valdė valstybės sekretorius John Foster Dulles, kuris ją nustatydavo, suformuludavo ir vesdavo, su prezidento pritarimu.

DULLES'O "ISLAISVINIMO" POLITIKA

Valstybės sekretorius buvo ir tebėra įsitikinęs, kad totalitarinių diktatūrų ekspansiją gali sustabdyti tikrai jėga. Jisai manė ir tebėra, kad Sovietų Sąjungos valdovai nesilms agresingų žygių tikrai tada, kada jie iš anksto žinos, jog Amerika yra pasirūšusi kovoti.

John Foster Dulles kritikavo Trumano "containment policy", atseit, siekimą sulaikyti agresorius nuo tolimesnio savo galios plėtimo. Jisai, vietoj to, paskelbė pavergtųjų tautų "išlaisvinimo politiką taikingomis priemonėmis".

Dulles norėjo, skelbdamas šią politiką, daryti nuolatinį spaudimą į Sovietų Sąjungą. Kita spaudimo priemonė buvo grąšininimas "masiniu" smūgiu Maskvai, jeigu ji kėsintųsi pulti bet kurioje vietoje laisvojo pasaulio tautas.

Valstybės sekretorius buvo nusistatęs daryti spaudimą ir į sąjungininkus, kad jie vykdytų savo išpareigojimus Vakarių Sąjungai; tiems, kurie atsisakytų kooperuoti, jisai grąsino sumažinti arba nutraukti finansinę ir ekonominę paramą.

Dulles pats vesdavo ir derybas su kitų šalių valdžiomis, siekdamas įvykdyti savo politikos siekimus. Jisai dažnai skrisdavo į tarptautines konferencijas, kaip JAV delegacijos vadas. Bet šita jo taktika jo politikai pakenkė.

EISENHOWERIS PERĖMĖ POLITIKOS VEDIMĄ

Valstybės sekretorius nuolatos keliaudavo, palikdamas savo pavaduotoju Herbert Hoover Jr., kuris politikoje neturėjo jokio patyrimo; ir į valstybės departamentą jis

buvo pakviestas ne politikos, o departamento administravimo reikalams.

Iškilus svarbiam tarptautinės politikos klausimui, prez. Eisenhoweris, kuris atsako už visą krašto politiką, dažnai neturėdavo kompetentingo patarėjo valstybės departamente; su sekretorium Dulles'u, išvykusiu į svetimas šalis, jisai galėdavo pasikalbėti tikrai telefonu.

To pasėkoje, prezidentas pagaliau perėmė užsienių politikos vedimą iš valstybės departamento. Jisai turi patarėjų štabą Baltajame Name. Su jais pasitaręs, jisai ir daro sprendimus.

O prez. Eisenhoweris yra kitoks žmogus, negu Dulles. Jisai nemėgsta naudoti jėgos arba grąsinti jėga. Užvis labiausia jam rūpi išlaikyti taiką ir išvengti įsivėlimo į kitų šalių konfliktus.

Iškilus tokiam konfliktui, jisai skuba pareikšti, kad JAV į jį nesikiš. Tuo būdu prezidentas iš anksto pasako agresoriams, kad jiems nėra pavojaus iš JAV pusės. Jis ragina susivaidijusias šalis taikintis, bet konflikto priežastys pasilieka nepašalintos.

Kam eina į naudą šitoks JAV nusistatymas, darosi vis aiškiau.

APŽVALGA

GRUODŽIO 17 RINKS JAV PREZIDENTĄ IR VICEPREZIDENTĄ

Jūs, gal būt, manėte, kad prezidentas Dwight D. Eisenhower ir viceprezidentas Richard M. Nixon jau yra išrinkti antram terminui, bet tai būtų klaida. Lapkričio 6 d. buvo išrinkti tikrai "elektoriai", kurie rinks prezidentą ir viceprezidentą. Jų rinkimai įvyks "pirmąjį pirmadienį po antrojo trečiądienio gruodžio mėnesį", atseit — gruodžio 17 d.

Tą dieną 48 valstybių sostinėse susirinks kiekvienos valstybės "elektoriai" ir balsuos kortelėmis šiuo asmeniu, kuriuos jie nori išrinkti JAV prezidentu ir viceprezidentu. Įstatymais leidžia jiems balsuoti taip, kaip jie nori. Republikonas elektorius gali balsuoti, jei nori, už demokratų kandidatą arba už kurį kitą asmenį, ir atbulai. Kartais vienas kitas elektorius taip ir padaro. Pvz. 1948 m. vienas demokratų elektorius atsisakė balsuoti už Trumaną ir balsavo už Valstybių Teisų partijos žmogų J. Strom Thurmond. Tačiau, kaip taisyklė, visi elektoriai tos valstybės, kurioje dauguma balsų visuotiniuose balsavimuose gavo tam tikrą partiją, balsuoja už tos partijos kandidatus. Todėl nėra abejonės, kad Eisenhoweris ir Nixonas bus išrinkti.

Elektorių visas kraštas išrenka 531. Jie sudaro "Elektorių Kolegiją".

Elektorių balsavimo duomenis jie surašo šešiose kopijose, kurių dvi eina valstybės sekretoriui tos valstybės, kurios sostinėje elektoriai susirinko; trečia kopija pasiunčiama artimiausiojo federalinio distrikto teisėjui, ketvirta — JAV sena-

to pirmininkui (atseit, JAV viceprezidentui), o likusios dvi — bendrųjų tarnybų administratoriui, Washingtono.

Senato pirmininkas laikys vokus su balsavimų rezultatais iš kiekvienos valstybės, kol nesusirinks į bendrą sesiją senatas ir atstovų butas, būtent, sausio 17 d. Šioje sesijoje bus suskaičiuoti balsai ir bus oficialiai paskelbta, kas yra išrinkti JAV prezidentu ir viceprezidentu.

KLAUSIMAS, KAS YRA "NIEKŠAI"?

Rojus Mizara rašo "Laisvėje" gavęs žinių apie tragišką likimą, ištikusį kai kuriuos armėnus jo gimines Lietuvoje. Jo brolis Povilas, šio žmogus, du vaikai ir uošvis esą užmušti; taip pat užmuštas kito Rojaus brolis, Vincas, sūnus; užmušti Rojaus pusbroliu Nikodemas Mizara ir kito pusbrolio, Bernardo Mizaros, sūnus.

"Laisvės" redaktorius šias liūdnas žinias pranešė vienas, anot jo, "geras žmogus", kuris painformavęs jį taip: "Kada iš Lietuvos hitlerininkai traukėsi, tai jie organizavo banditų gaujas, kurios turėjo sunaikinti biednuomenę, kad tarybinė valdžia neturėtų iš ko sudaryti kadru. Nuo banditų Mizarai labai nukentėjo..."

Vadinasi, anuos Mizaros gimines užmušė "banditai", kuriuos buvo suorganizavę, bėgdami iš Lietuvos hitlerininkai. Bet tai skamba labai neįtikinamai. Sumuštas priešas, besitraukdamas iš svetimos teritorijos, vargiai begalėjo ką nors "organizuoti"; ir iš viso, kokia prasmė jam būtų buvusi rūpintis,

LAISVĖJE PADĖTĮ VERTINANT

Šiuo metu viso pasaulio akys nukreiptos į anapus geležinės uždaros esančius kraštus. Poznaneš sukilimas ir staigus pirmoje eilėje Lenkijos ir Vengrijos komunistinių režimų nusigrėžimas nuo Maskvos, siekiant savarankiškumo, patvirtino, kad Sovietų imperizmo ir kolonializmo aukų — pavergtųjų daugiau kaip 100 milijonų europiečių, kurių ligi Antrojo Pasaulinio karo buvo laisvi, kantrybė truko; ir pradeda gaivališkai veržtis laisvės atgavimas.

Šiandien būtų sunku pasakyti, kuo visi šie reiškiniai baigsis. Viena aišku, kad pirmą kartą po karo pasireiškia gili visos komunistinės santvarkos ir sovietinės imperijos krizė. Atrodo, būtų visai natūralu, kad įvykiai riedėtų natūralia kryptimi ir pavirtintų mūsų didžiojo dainiaus žodžius: "Nebeužtvenski upės bėgimo". Mes, vertindami padėtį, esame jau prieš keletą mėnesių pasisakę, jog "pavasaris eina Karpatų kalnais". Negalima tačiau nenumatyti, kad savo viešpatavimo Maskvos valdovai lengvai neišsivadės. Taip patogi turėtų, komunizmo vadeivais savo aukų lengvai neišleis iš naugų.

Jeigu Sovietų komunistų partija ir pasijūstų nepajėgi savo viešpatavimą išlaikyti, nežinia, ką pasakys raudonoji armija. Deja, šiandieninis pasaulis neturi pajėgos, kuri galėtų sutramdyti grobuoniškus Maskvos kėsnius, jeigu Sovietai ginklu bandytų savo aukas klupdyti ant kelių.

Kas ir kaip valdys pasilikusius toje teritorijoje žmones? Bėgantiems iš Lietuvos hitlerininkams rūpėjo išnešti savo kudišius!

Tas "geras žmogus", kuris suteikė informaciją "Laisvės" Rojui, matyt, sugalvojo pasaką apie "hitlerininkų suorganizuotus banditus", norėdamas paslėpti tikrąją tų žiaurių įvykių priežastį. Juk galėtų būti taip, kad tie Mizaros gimines nukentėjo dėl savo politinės veiklos. Jei jie dirbo bolševikams, atėjusiems terioti Lietuvą, išdavinėjo žmones sovietų žvalgybai arba kitokiais būdais padėdavo okupantui, tai jie susilaukė žmonių keršto. Tai nėra banditizmas.

Banditais greičiau galima vadinti tuos, kurie įsiveržia į svetimą kraštą, grobia gyventojų turtą, žudo ir masėmis deportuoja žmones, kurie į valdžią priešišiai. Taip elgėsi Lietuvoje bolševikai, atėję iš Rusijos. Lietuvos žmonės, kaip įmanymai nuo jų gynėsi. Nieksai yra tie, kurie nuo užpuolusių gina, o tie, kurie užpuoliams padeda — arba juos teisia.

Visa vadžių atleidimo kryptis pačiuose Sovietuose gali pasikeisti per naktį ir prasidėti "atstalinimo" reakcija, grįžtant prie išbandytų diktatūros metodų.

Netenka taip pat pervertinti pačio vyksmo esmės Lenkijoje ir kitur. Komunizmas su visomis jo neigiamybėmis norima ir toliau palikti, apie žmogaus laisvę ir vertę atstatymą iš esmės ten nėra kalbos. Kol kas pasipriešinta tik Maskvos dominavimui. Tačiau ir tai yra jau be galo svarbus ir naujas etapas kovoje prieš komunistinės vergijos grėsmę.

Kad ir kaip bevertintume visą raidą, betgi vieno ginčyti netenka, jog ši raida ir mūsų pirmą kartą teikia realių vilčių, kad turi sprogti vergijos pančiai ir mūsų tėvynėje. Tiesa, mūsų padėtis sunkesnė, negu Lenkijos ar bet kurių kitų kraštų. Mes esame okupuoti ir to valstybinio savarankumo, kurį turi Lenkija, neturime. Neturime ir savo kariuomenės. Okupantų valdžios aparatas yra visiškai svetimas. Okupantų pastatyti iš jų malonės gyvenantieji lietuvieškieji kvailingai yra perdėm menkos asmenybės, kurie nei Gomulkos ar Nagy masto, nei jų drąsos neturi. Iš jų netenka laukti, kad pabustų jų sąžinė ir kad jie atkotsi ir kovotų už mūsų laisvę, atgailaudami už tėvynės išdavimą. Jie visi buvo ištikimi Stalino bernai jau Lietuvoje, jie nieko nereiškia, ir nuo jų yra nusigręžę net padoresnieji komunistų partijos nariai...

Mes žinome, kad gyva tėvynės meilė yra persijėmusi visą mūsų krašte pasilikusi tauta, priverstą vilti sunkų okupacijos jungą. Naujos jėgos ten kaupiasi, ten visų lietuvių yra vieningas frontas.

Mes taip pat žinome, kad pirmieji sukilimai, davę pradžią viskam, kas dabar dedasi už geležinės sienos, prasiveržė geriamojo darbo stovyklose. Nuo Patsamo, Suomijos pasienio, ligi Kamčatkos Tolimuosiuose Rytuose perėjo sukilimų bangą kuri, nežinant viso režimo bausmų, kirtų pirmąjį smūgį sovietinei santvarkai. Maskva kapituliavo prieš šiuos narsuosius, kurie skelbė neturį nieko daugiau nustoti, kaip tik savo pančių, ir kad ir mirtis yra nebaisi palyginus su vergo gyvenimu.

Mes žinome, kad šių narsuolių priešakyje daug kur stovėjo mūsų tautiečiai. Vokiečių karo belaisvius globojęs karo kapelionas su ašaromis akys dėtė Koenigsteine 28 tautų atstovams suvažiuojame grįžusiųjų pasakojimus, kaip jauni lietuviai, netai aštuoniolikmečiai, savo nuogas krūtines atstatė Sovietų būdelių kulkosvaidžiams Vorkuto-

je, drąsiai šaukė: "Šalin priverčiamojo darbo režimą" — ir, daug savųjų paaukoję, laimėjo. Lietuviai tėvynėje ir anapus geležinės uždaros savo pareigą atlieka ir atlieka. Atlikime tik ją mes čia, laisvajame pasaulyje.

Išidėmėkime, kad liktume ištikimi mūsų išlaisvinimo kovos pagrindui — jokių pusiau priemonių, jokių kompromisų su okupantais. Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės turi būti atstatyta, Sovietų kariuomenė turi apiešti mūsų kraštą, pasitraukdama su visu savo aparatu. Turi būti patikrinti rinkimai. Mūsų respublikos vadovybėje turi atsistoti demokratiniu būdu sudarytoji Lietuvos vyriausybė, kaip kad visos politinės partijos ir kovos organizacijos yra paskelbusios Vliko deklaraciją.

Padvigubinkime savo pastangas, kad kiekvienam laisvajame krašte, kur tik mes esame atsidūrę, spauda, viešoji opinija, politinės partijos, parlamentas ir vyriausybė remtų mūsų išlaisvinimą. Sutelkime visas savo jėgas, kad pasaulinės politikos pagrindą būtų padėtas dėsnis — pavergtųjų tautų, taigi ir mūsų, išlaisvinimas yra kartinis visos tarptautinės politikos akmuo. Be to nebus nei taikos, nei sugyvenimo. Imkimės visų žygių, kurie tik įmanomi vietos sąlygomis, šia reikaliu populiarinti ir plačius sluoksnius nešti.

Spieskimės glaudžiau apie tas demokratines, dešimtmečiais išbandytas politines jėgas, kurios sukūrė Lietuvos nepriklausomą valstybę, įvedė demokratinę santvarką ir kurios, dabar susipietusios Vlike, dirba be atvangos Lietuvos išlaisvinimui. Visa propaganda, nukreipta prieš Vliką, buvo ir yra be galo žaltingas reiškinys ir neprasmingas jėgų skaldymas. Apie žadėtus didelių darbų tų, kurie sėjo nepasitikėjimą Vliku, nieko negirdėti, nes iš tikro jie ir neturi ko garsinti. Kelias į Vliką yra atviras visiems, kas tik nori dirbti ir jungtis sėkmingesnei kovai už Lietuvos išlaisvinimą.

Sovietų galybė ima barškėti iš pačių pagrindų. Darykime visa, jog Maskvos viešpatavimui galas ateitų juo veikiau. Prisidėkime ir mes prie komunizmo sužlugdymo, įsijunkime į pasauliniu mastu einančią kovą už laisvę ir teisingumą! Eidami šiuo keliu; Lietuvos išlaisvinimo tikrai susilauksime. (URT)

Čikagos pagalba vengrų pabėgėliams

Penktadienį, meras Richard Daley buvo sušaukęs specialų miesto tarybos posėdį vengrų pabėgėlių reikalui.

Lapkričio 28 dieną numatyta mieste rinkliava ir norima, kad rinkliava vengrų pabėgėliams šelpti būtų kuo sekmingiausia; (v)

JONAS URMONAS

Čekoslovakų belaisviai rusų pilietiniame kare

15.

Tie reikalavimai buvo labai skubūs. Buvo sugalvota, jog dėl sklandesnio susitarimo reikia turėti aukšto rango karininko laipsnį. Apie tai buvo pranešta Centrai. Į Tomską centras atsiuntė generolą Orlovą. Orlovas jam pavedamus reikalus greitai atlikdavo, nes su karo įstaigų viršininkais geriau susitardavo. Orlovas buvo senas generolas, caro armijoje baigęs karo akademiją, protingas liberalinių pažiūrų žmogus.

Man buvo labai įdomu patirti apie čekoslovakų korpuso veiklą Sibire, to korpuso vadovybės santykius su Sibiro armijos vadovybe. Generolas Orlovas man pasakė štai ką:

Kiekvienas karininkas, baigęs karo mokyklą, žino, jog vieno bataliono vado fronte tiksliai neįspildytas uždavinys gali daug karių pražudyti arba net nulemti fronto ar viso karo likimą. Napoleono kovose prie Waterloo vienas dalinis pasivėlavo įvykdyti Napoleono įsakymą ir tuo nulemė pralaimėjimą.

Čekoslovakų korpuso įsivėlimas į pilietinį karą su bolševikais buvo paremtas

avantiūra ir pasipelnymo tikslais. Korpuso vadovybė stengėsi kuo daugiau naudoti išspauti. Vadovybė buvo Santarvės užangažuota už tam tikrą atlyginimą bei kompensacijas ir turėjo tarnauti Santarvės interesams, todėl negalėjo būti nei Sibiro Laikinajai Vyriausybei, nei Sibiro piliečiams pilnai lojalūs. S. L. V. manė supratimu, galėjo suorganizuoti galingą Sibiro armiją iš pusės ar vieno milijono karių, nes ir karininkų ir žmonių užteklo. Sibiro kariai visuomet buvo atsižymėję visuose karuose.

Sibiro armijos vadovybė turėjo neskubėt sudaryti Rytų fronto už Uralo, neiti į karą prieš bolševikus su abejotinu partneriu — čekoslovakų korpusu. Kaip sakoma, neiti su vėliniu riešutauti... Turėjo pirmiau gerai įsitvirtinti Sibire.

Čekoslovakų korpuso reikėjo išskirstyti į smulkias dalinius, prie jų paskirti vyresnį Sibiro armijos karininką, tuos dalinius įjungti į Sibiro armiją, o korpuso vadovybės nariams duoti kokias nors pareigas, pavyzdžiui, pasienio tarnyboje Tolimuosiuose Rytuose. Jeigu čekoslovakų korpuso karo vadovybė ar šiaip kariai būtų mėginę pasipriešinti — juos visus nuginkluoti ir patalpinti į belaisvių lagerius, ar dar geriau, išvežti iš Sibiro ir atiduoti Santarvei. Tik tai atlikusi Sibiro armija galėjo už Uralo pradėti kovas su bolševikų armija. Jeigu tos kovos ir nebūtų buvusios perdu daug laimingos, tai Sibiro nuo bolševiku-

visuomet galėjo apginti. O be Sibiro — visos Rusijos lobyno — bolševikų valdžia negalėtų išsilaikyti.

Žymas ekonomisto nuomonė

Organizuojant Tomske karo ligonines, aš turėjau progos susipažinti su Tomsko Universiteto prof. N., žymiu ekonomistu ir politikui. Man buvo įdomu išgirsti jo nuomonę apie Sibiro įvykių raidą bei tos raidos svarbesnius momentus. Prof. N. pasakė štai ką:

Sibiro įvykių raidai plačiau nušviesti neturiu laiko. Todėl apsiribosiu svarbesniais momentais.

1. Santarvė padarė klaidą užangažavusi čekoslovakų korpuse, ne tik kovai su bolševikais, bet ir apsaugojimui santarvės interesų prieš vietos valdžią. Vadinasi, korpusei pavadė dvejopas pareigas ir tuo jį pastatė į nenormalią padėtį.

2. Santarvei nereikėjo bijoti Sibiro socialistų valdžios. Nei Sibiro Laikinoji Vyriausybė, nei Direktorija jokio socializmo negalėjo sukurti, nes tuomet Rusijoje nebuvo pribrėndęs laikas. Sibiro socialistų valdžia siekė praveisti tokias reformas, kurios garantuotų darbo žmonėms socialinį teisingumą, kurio viso pasaulio darbo žmonės labai pasiilgę. Darbo žmonių nepasitenkinimas sukelia revoliucijas, anarchiją ir gali priversti pasaulį prie katastrofos. To pasaulio vairuotojai bei politikai turė-

ti nūkauoti neužmiršti.

3. Jeigu jau Santarvė organiškai negalėjo pakelti socialistų, nelyginant bulius raudono skarmalo, tai reikėjo surasti nors ir iš monarchistų tarpo tinkamesnį žmogų, o ne adm. Kolčaką. Santarvė Kolčako asmenybei susirado caro Nikolajaus II antrininką, tik tuo skirtumu, jog caras Nikolajus II buvo karūnuotas monarchas, o adm. Kolčakas pats juo pasidarė. Caras Nikolajus II, pasitalkinęs Rasputiną, pražudė Rusijos armijas, o adm. Kolčakas, pasitalkinęs gen. Gaidą, pražudė Sibiro armiją.

4. Sibiro socialistų valdžia Rusijos valstybės formos nustatymo, žemės reformos bei skolų Santarvei atlyginimo klausimo nebuvo kompetentinga spręsti ir paliko juos visus Rusijos teisėtai valdžiai. Tas Santarvei nepatiko. Santarvė, matomai, norėjo, kad Sibiro Laikinoji Vyriausybė skolas jai būtų pripažinusi ir pasizadėjusi apmokėti.

5. Reikia pasakyti, kad toks socialistų nusistatymas skolų klausimu buvo viena svarbiausių priežasčių privedusių Santarvę prie Sibiro Laikinosios Vyriausybės bei Direktojos pašalinimo.

Traukiamės į Tolimuosius Rytus

Iki lapkričio mėn. pradžios adm. Kolčakas ir jo valdžia ruošėsi Omską apginti. Iš visų miestų sutraukė kariuomenės igulas į Omską miestą, vykdė liaudies gėjų

apmokymą, statė blindazus, bunkerius ir kasė apkasus.

1919 m. lapkričio mėn. 6 d. naktį, nieko niekam nepasakęs, adm. Kolčakas su savo vyriausybe ir apie 100 karininkų, su savomis visą Rusijos aukso atsargą, šarvuotą traukiniu išvyko į Tolimuosius Rytus. Kai apie tai Omsko gyventojai sužinojo, kilo didžiausia panika. Visus traukinius paėmė Omsko kariuomenės reikalams. Traukiniai su kariuomene, ypač karininkija, taip pat vyko į Tolimuosius Rytus. Omsko gyventojams traukinių evakuacijai nebeliko. Mano jau buvo minėta, jog į Omską buvo subėgę visos Rusijos turtuoliai, mokslo žmonės bei inteligentai. Jie visi, kas automobiliais, kas arkliais, o dauguma jų pėsčiomis, pajudėjo į Rytus. Daugumas pakelyje žuvo, nes buvo labai šalta žiema.

Mano šeimai pasisekė iš Omsko išvažiuoti su lenkų divizijos būriu ir laimingai atvykti į Tomską. Lenkų divizija tuomet saugojo Altajaus geležinkelį, o lietuvių batalionas stovėjo Altajų, Čeremošnos miestelyje. Lenkų divizija bolševikų 5-tai armijai artėjant prie Novo Nikolajevsko prisijungė prie čekoslovakų korpuse ir išvyko į Rytus. Lietuvių bataliono karininkus bolševikų partizanai sušaudė, o kareivius paėmė ir nelaisvę.

1919 m. lapkričio mėn. 9 d. bolševikų 5 armija Omską miestą be mūšio paėmė. (Bus daugiau)

TRUMPAI

— **Lietuvių Enciklopedijos** IX tomas Chicagoje jau gautas. Tomas turi 536 psl. ir apima raides I, J, Y, J. (Instrumentalizmas—Jungtavainikiai). Tome 399 iliustracijos. Šiam tomui straipsnius yra parašę 201 bendradarbiai. Tomo redaktorius — dr. Juozas Girnius. X t. jau bangiamas rinkti, o XI paruoštas spaudai. Leidykla dar turi keletą komplektų I—X t. Norintieji įsigyti enciklopediją prašomi tuojau kreiptis į LE leidyklą arba Chicagoje gyvenančiuose j. jos atstovybė šiuo adresu: D. Velička, 7838 So. Green St., Chicago 20, Ill. Tel. Vincennes 6-7624.

— **Town of Lake Balfio** skyrius lapkričio 25 d. rengia Sibire ir tėvynėje kėnciančių tautiečių minėjimą. Ta proga 8 val. ryte bus atlaikytos pamaldos šv. Kryžiaus bažnyčioje. Vakare 6 val. šv. Kryžiaus parapijos salėje, So. Wood ir 45th Street, bus minėjimas su menine programa. Atitinkama kalbą pasakys ir minėjimo programą praves rašytojas, žurnalistas Vladas Butėnas. Koncertinę dalį atliks mūsų jaunosios meno pajėgos — sesutės Blandytės, Antanas Dagelis, Zita Litvinaitė ir kt. Akomponuos p. Nakas. Town of Lake Balfio skyriaus valdyba kviečia visus vietos ir plačios apylinkės lietuvių šio sekmadienio vakarą paskirti mūsų vargstančių brolių, sesių, žiauriuose Sibiro tundrose prisiminimui ir gausiai atsilankyti į jiems skiriamą minėjimą. Įėjimas visiems laisvas, tačiau pagal aukų lapus bus renkamos aukos Sibiro koncentracijos stovyklose esančių lietuvių šalpai.

— **Kristina Burbaitė** ir **Regina Česaitė**, Town of Lake lietuvių kolonijos gyventojos, lietuviškos knygos paskelbto platinto m. n. esio proga knygu išplatino už \$4.65 dol. Jei mūsų jaunimas aktyviau įsijungtų į šį darbą, tikrai būtų galima pasiekti gerų rezultatų. — (j).

— **Petras Norkaitis** „Girios rios Aido“ mišk. žurnalo administratorius, po jį ištikisio širdies smūgio, grįžo iš ligoninės ir sveiksta.

— **Jonas Kastautas**, Mišk. Sąjungos Tremty Centro išdinin'kas, kiek pasveikęs po jį ištikusio širdies smūgio, turėjo Cook C. ligoninėje pavykusią akies operaciją.

— **Lietuvos Kariuomenės** 38 mt. sukaktį minint s. m. lapkričio 25 d. L. Auditorijoje meninė dalyje dalyvauja: trio, susidedantis iš solisčių Bobenienės, Poškienės ir Mačytės; Moksleivių Tautinio Ansamblio Kanklininkai, vadovaujami p-lės Kirvaitytės; Lituanistikų Tunto šokėjų grandis, vadovaujamas p. Šilingienės ir pianistas M. Motekaitis.

— **Vyskup. V. Brizgys**, Kon sul. „Daužvardis ir Alto p-kas Simutis 38 mt. L. Kariuomenės minėjimo metu lapkričio 25 d. L. Auditorijoje tars susirinkimo žodžius.

— **Vysk. V. Brizgys** lapkričio 25 d. šv. Jurgio bažnyčioje už mirusius ir žuvusius Lietuvos karius atnašaus misiją ir pasakys pamokslą. — P. E. D.

— **Žinomas gamtininkas Allan Cruickshank**, šeštadienį, lapkr. mėn. 24 d., 2:30 val. po pietų

Svarbus pranešimas

LVS Ramovė Chicago Skyrius lapkričio 25 d. 12 val. 30 min. p.p. ruošia 38 metų Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimą L. Auditorijoje. Pamaldos už žuvusius karius Lietuvos nepriklausomybės kovose bus 10 v. 45 min. šv. Jurgio bažnyčioje. Mišias atnašaus ir pamokslą sakys vysk. V. Brizgys. Pamaldų metu giedos bažnytinis choras, vadovaujamas muz. Baltrušaičio. Kūrėjų savanorių, Karių Ramovė, Šaurių ir skautų organizacijos pamaldose dalyvauja su savomis vėliavomis. Iškilmingas posėdis, kuriam vadovaus LVS Ramovės Chicago Skyriaus pirmas Povilas Dirks, bus 12 v. 30 min. Posėdžio metu bus sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, pagerbti mirusieji, žuvusieji Lietuvos kariai, trimtuojant muz. Br. Jonušui. JAV himną giedos p-lė Mačytė. Lapkričio 23 d. reikšmę apibūdins teis. Br. Kvilkys, o po to eis organizacijų atstovų sveikinimai. Po oficialiosios dalies eis meninė dalis, kuriai vadovaus Skyriaus V-bos narys kultūros reikalams St. Grigaravičius. Meninė dalyje dalyvauja: Moksleivių Tautinio Ansamblio Kanklininkės, vadovaujamos p-lės Kirvaitytės, „Lituanica“ Tunto šokėjų grandis, vadovaujama p. Šilingienės ir trio, susidedas iš solisčių Bobenienės, Poškienės ir Mačytės. Prie piano M. Motekaitis.

Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Rengėjai

Chicago Gamtos istorijos muziejuje (Roosevelt Rd. ir Lake Shore Dr.) rodys spalvotą filmą pavadintą „Verkiančio paukščio upė“. Filme vaizduojami gamtininko nuotykiškai tyrinėjant Wakulla upės Floridoje pakraščius.

— **Antanina Valaitienė**, žinoma Lietuvos pedagogė, kurį laiką gyvenusi Brooklyne, N. Y., guli Chicago ligoninėje. Prieš porą savaičių Augustana Hospital, 409 West Dickens, Room 355, (Diversey 8-1000) jai buvo padaryta rimta operacija. Ligonė jau atsigavo ir stiprėja. Išėjus iš ligoninės, ponios Valaitienės apsigyvens pas savo dukterį Aldoną Markelienę.

— **A. Stankus**, gyvenantis Marquette Parke, Fairfield gatvėje, pratesė NAUJIEŲ prenumeratą ištisius metams. Jis dalyvauja visuomeniniam įdėjime, priklauso kelioms organizacijoms ir lanko jų susirinkimus. Gaila, kad pastaruoju metu jo žmona sunegalėjo. Ji yra labai maloni ir simpatinga moteris, bet paskutiniu metu nesijaučia gerai. — M. T.

— **Aldona Bagdonaitė**, Dr. J. Bagdono duktė, lapkr. 22 d. atvyko į Chicago, kur rengiasi pasimatyti su savo draugais bei pažįstamais. Ji norėtų perkelti į Lietuvį Tautinės Kapinės savo tėvelio palaikus. Šiomis dienomis ji rengiasi pasimatyti su kapinių pareigūnais ir buvusiais savo tėvelio bendraminčiais. Penktadienį panelė Bagdonaitė buvo užėjus į NAUJIEŲS.

— **Girkšt-pakšt ant tentos** Kibur-vibur ant tvoros.—Kas? Atsakymas „Misių knygoje“ Kaina \$1.00 Naujienose.

Studentų vakaras pavyko

De Paul universiteto Lietuvių studentų klubo universitetui salėje suroštas šokių vakaras, įvykęs penktadienį, lapkričio mėn. 16 dieną, labai gerai pasisekė. Atsilankę apie aštuoni šimtai studentų ir keletas profesorių. Nuopelnas už tai priklauso darbščiai šių metų klubo valdybai (Vladas Šoliūnas, Aldona Miškinis ir Jūratė Elvikytė), o taipgi ir pavieniams klubo nariams nesigailėjusiems įdėti darbo ir laiko.

Nors tą savaitgalį buvo ir dar keletas šokių vakarų, tačiau nekuriuos korporacijos, simpatizuojamos lietuviams, per universiteto laikraštį bei susirinkimuose ragino savo narius atsilankyti į lietuvių vakarą. Savo De Paul kolegas gerai parėmė ir kitų Chicago universitetų lietuvių studentai bei jų organizacijos. Ypač daug matėsi kolegų iš Illinois universiteto.

Skautų šokėjų grupė „Grandis“ vadovaujama ponios Šilingienės pašoko 4 lietuviškus tautinius šokius. Ypač visiems patiko judrusis Malūnas. Jau nesiems šokėjams priklauso nuoširdi padėka.

Tikimės, kad nuo sekančio semestro mūsų klubas žymiai padidės. Mat šių metų žiemos ketvirtį universiteto vadovybė sutiko atidaryti lietuvių kalbos kursą. Mokslo prasidės gruodžio mėn. pirmą savaitę. Pamokos vyks šeštadieniais iš ryto. Registracija — lapkričio mėn. 30 d. iki 7:30 val. vak. 64 E. Lake St. Lituanistikos kursų programa jau yra sudaryta ir įteikta universiteto vadovybei. Lietuvių Bendruomenė, padėjusi daug pastangų ši kursą įvesti, neįstengiantiems susimokėti už mokslų organizuoja stipendijas. Organizacijos ir biznierių ne vieną stipendiją jau yra paskyrę.

Klubo narys

Kučinskas ragina valyti miestą

Teodoras Kučinskas, senas Bridgeport gyventojas, keliais atvejais nusiskųsdavo vienu savo kairynų, dažnai užteršiančiu šaligatvius nešvariais popieriais ir kitokiomis atšmatomis. Jis kreipėsi į įvairius vietos pareigūnus, bet jie negalėdavo arba nenorėdavo suvaldyti miestą teršusį biznierių.

Kučinskas parašė laišką Chicago miesto policijos vadui ir miesto mēriui Richard Daley. Po kelių dienų atsirado iš miesto savivaldybės atsiųstieji pareigūnai, įsakė mėsas pardavinėjusiam biznieriui apsivalyti ir nieko neversti į šaligatvius. Be to, vieną vakarą pats miesto mēras Daley, grįždamas namo iš darbo, užėjo pas Kučinską ir pasiteiravo, ar atkreiptas reikalingas dėmesys į jo skundą ir ar suvaldyti miestą teršiantieji gyventojai. Viskas sutvarkyta. Gatvė ir apylinkė nušvarinta.

Teodoras Kučinskas pataria kreiptis į miesto mērą arba policijos vadą, jei atsakingi vietos pareigūnai neatkreipia reikalingo dėmesio į kaimynystėje vykstančias negeroves.

Bridgeportietis.

Roselandas

L B susirinkimas

JAV Lietuvių Bendruomenės Roselando apyl. visuotinis narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 25 d., 11 val. Visų šventųjų parap. salėje, 10806 S. Wabash Ave. Susirinkimo metu bus renkami atstovai į L B Chicago apygardos suvažiavimą ir aptariami vietos švietimo reikalai.

A. Bubelis susižeidė

Anicetas Bubelis, veiklus Roselando apyl. lietuvis, dabar guli Roselando ligoninėje. Praeitą savaitę, jam prie savo namo bekeičiant langus, paslydo kopecios. Krisdamas sulaužė krutines 7 šonkaulius ir galvą sumušė. Vietos lietuvių gausiai jį lanko.

Dalyvaus banketė

Kaip visoje Chicagoje, taip ir Roselando Balfio 57 sykr. platina biletus į Balfio Chicago rengiamą banketą, kuris įvyks gruodžio 2 d. Pirmieji pasižadėjo dalyvauti ir jau biletus įsigijo: Brencių šeim., Virkų šeim., Gaškų šeim., Starevičių šeim., Steinių šeim., visi valdybos 7 nariai su šeimomis ir daugel kitų. Roselandas sudarys 3 stalus. Gerbtinų sąrašas iš Roselando yra 5 asmenys. —R. B.

Skaitykite "N-nas"

Taupyk ir santaupas dėk į apdraustą UNIVERSAL SAVINGS and LOAN BENDROVE.

Greitas ir mandagus patarnavimas.

Mokame didelius dividendus (palūkanas), o visas santaupas pilnai apdraudžiame.

Atidaryk sąskaitą lietuviškoje

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN BENDROVEJE

1800 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

PATIKIMIAUSIA ISTAIGA SIUNTIAMI SIUSTI I SOV. SAJUNGA, LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA ir kitus kraštus, apmokant čia maita, ir garantuojanti pristatymą, tai daugeliu metu žinoma firma PARCELS TO RUSSIA, INC. (turinti SSSR leidimą) įgaliota INTURIST, Maskvoje, rinkti mufus čia, vietoje.

Praktiškai galima siusti viskas: nauji ir dėvėti drabužiai, valgomieji produktai, įvairūs vaistai — Streptomycin, Penicilin, Rimofon ir kiti, oro paštu. Pristatoma laike 7—10 dienu.

NAUJIEŲS: Dabar galima siusti „ANTI POLIO SERUM“ Mes garantuojame pristatymą, o taip pat gavimą adresuoto parašu patvirtinto pakvitavimo.

Siunčiame siuvas mašinas, akordeonus, rašomas mašinėles įvairiomis kalbomis. DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, INC. 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

(Už kampo nuo buvusios vietos).

Telefonai: INgersol 7-6465 — INgersol 7-7272

Istaiga yra pirmajame namo aukšte. Apylinkėje pakankamai vietos automobiliams pastatyti. Istaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 ryto iki 4 popiet.

SIUNTIAMIE IŠSIUNCIAMIE KASDIEN.

RENGIASI ARTEJANCIOMS KALEDOMS

Paskutiniaisiais metais Museum of Science & Industry, prie 55-tos ir Michigan, paruošiama Eg-laitė ir Ziemos šventėms pritaikyta programa. Šiais metais programos reikalais pasirūpins visiems lietuviams gerai pažįstamas artistas ir režisiorius Stasys Pilka. Teko patirti, kad programoje bus atvaizduotos lietuviškos kūčios ir senieji lietuvių papročiai.

Kiekvieną metų muziejaus vadovybė leidžia įvairioms tautoms parodyti kelėdinius savo papročius. Šiais metais minėtame muziejuje lietuvių diena bus gruodžio 4-tą, kitą antradienį. Programoje dalyvaus ATEL-TIES ŠOKEJAI, Genovaitė Giedraitytė, Fran Gramontienė, kanklininkų grupė ir kiti.

Visi lietuvių kviečiami dalyvauti ruošiamoje Ziemos švenčių programoje. Pamatysite ne tik savo tautiečius, bet bus proga susipažinti su kitų tautų žmonėmis bei jų papročiais.

Fran Gramontas.

„NAUJIEŲS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DABBININ KAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSYBININKAI, MOKSLININKAI JE ŽINO, KAD „NAUJIEŲS“ PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RAS

SVARBU NAMŲ SAVININKAMS IR RANGOVAMS - STATYBININKAMS D. JURJONO BENDROVE, 3251 So. Halsted Street Telefonas CALumet 5-1064

pristato automatinių vandens šildymo krosnis (boilerius) 20 iki 60 galonų didumo žemiausiomis kainomis. Taip pat virtuvėms modernių „sinkų“ spintelių-kabinetų metalinių ir medinių. Pirmiau negu pirkite pasiteiraukite šioje bendrovėje ir tas gali Jums žymiai sumažinti išlaidas.

NEW LOW PRICES!

GE ROLL-AROUND VACUUM CLEANER

now only \$49⁹⁵

With complete set of attachments!

- Famous G-E Swivel-Top
- Rolls easily; cleans easily; stores easily
- Extra-large "Throw-Away" Bag
- Powerful, dependable G-E motor

CHRISTMAS LAY-AWAY PLANS EASY TERMS

"ROLL-EASY" VACUUM CLEANER

now only \$69⁹⁵

With complete set of attachments!

- Never have to lift it!
- Even rolls up and down stairs!
- Giant 12-inch wheels
- Powerful G-E motor—quiet
- Extra-large "Throw-Away" Bag

HURRY! THEY'RE GOING FAST!

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 W. 63rd Street HEmlack 4-6800 (1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave. East Chicago, Ind. Phones: Waterfall 8-8400 East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GARSINKITES NAUJIEŲS

5 — NAUJIEŲS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, NOVEMBER 24, 1956

PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

Svarbus pranešimas mūsų klientams

Ką tik dabar gavome didelį kiekį žieminių drabužių moterims, vyrams ir vaikams. Turime didelį storą apatinių, megstinių, lovoms uždangų, pagalvių ir visokių kitokių žieminių reikmenų pasirinkimą. Kviečiame atsilankyti — būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu.

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3218 S. Halsted St., Chicago

Š. M. LAPKRIČIO 24 DIENA

"BEAUTIFUL RAINBOW GARDENS"

1959 W. Armitage Ave. (20 bloku į šiaurę ir Damen Ave.) įvyks

JAV Lietuvių Studentų Sąjungos VAKARAS

Pradžia 7:30 valandą vakare

GROS B. JONUŠO ORKESTRAS

Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

TELEVIZIJOS PROGRAMOS

lapkričio 24 iki lapkričio 30 d. savaitė

SEŠTADIENI, LAPKRIČIO 24	11:30—Cowboy G-Men—Western	5
RYTE:	Channel	
7:15—Thought for Today	2	
7:20—NEWS	2	
7:30—Winky Dink and You—Kids	2	
8:00—Little Show — Ray Rayner	2	
8:30—Capt. Kangaroo—Kids	2	
8:30—Jungle Jim—Adventure	2	
9:00—Howdy Doodie—Kids	2	
9:30—Married Joan	2	
9:30—Mighty Mouse	2	
10:00—Operation New Horizons	2	
10:00—Fury — Adventure	2	
10:00—Adventure, Mars	2	
10:30—Tales of Texas Rangers	2	
10:30—Uncle Johnny Coons	2	
10:45—Air Force News Review	2	
11:00—Big Top — Circus	2	
11:00—Cowboy Theater—Western	2	
11:00—Town Hall — Religion	2	
11:30—Sermons from Science	2	
PO PIETU:		
12:00—Lone Ranger—Western	2	
12:00—Smile Club—Dr. Niemark	2	
12:30—Ray Rayner—Dance Party	2	
1:30—Physical Sciences	2	
2:00—Vision — Education	2	
2:00—Theater—Double Feature	2	
2:00—Vision, education	2	
2:00—The Shanghai gesture, theater	2	
2:25—Life Lines — First Aid	2	
2:45—Football Forecasts	2	
3:15—College Football	2	
—ULCA vs. USC	2	
3:30—NEWS—Ron Cochran	2	
4:00—Home Theater — Drama	2	
4:30—Early Show — Drama	2	
5:00—Count of Monte Cristo	2	
5:30—Annie Oakley — Western	2	
5:30—Foreign Legionnaire	2	
VAKARE:		
6:00—Beat the Clock	2	
6:00—Rising Generation—Variety	2	
6:15—Football Scoreboard	2	
6:30—Buccaneers — Adventure	2	
6:30—Ape and the Elephant — Stunts	2	
6:30—Famous Film Festival	2	
7:00—Jackie Gleason	2	
7:00—Perry Como — Comedy	2	
8:00—Oh! Susanna — Comedy	2	
8:00—Saturday Spectacular — Musical Comedy	2	
8:00—Lawrence Welk Show	2	
8:30—Hey, Jeannie! — Comedy	2	
9:00—Gunsmoke — Western	2	
9:00—Masquerade Party — Panel	2	
9:30—High Finance — Quiz	2	
9:30—Your Hit Parade	2	
9:30—Susie — Comedy	2	
10:00—TV Theater — Drama	2	
10:00—Dr. Hudson's Journal	2	
10:00—Teddy Phillips — Music	2	
10:00—Movie — Drama	2	
10:00—11:30—Feature Film — "Appointment in Berlin"	2	
10:30—Waterfront — Adventure	2	
10:30—Science Fiction Theater	2	
11:00—All Star Playhouse—Drama	2	
11:00—Bowling — Facts—Niesen	2	
11:30—Playhouse — Drama	2	
11:30—Movie — Drama	2	
12:00—Movie — Comedy	2	
SEKMADIENI, LAPKRIČIO 25		
RYTE:	Channel	
7:55—Thought for Today	2	
8:00—True Picture—Documentary	2	
8:30—Look Up and Live—Religion	2	
9:00—Sunday Funnies	2	
9:00—Lamp Unto My Feet	2	
9:00—Bible Time — Religion	2	
9:00—Movie Museum — Killian	2	
9:15—Pulpit — Religion	2	
9:15—Faith for Today — Religion	2	
9:30—This Way Up — Religion	2	
9:30—Mr. Wizard — Science	2	
9:45—Christian Science—Religion	2	
10:00—Movie — Western	2	
10:30—Live and Learn—Education	2	
11:00—Wild Bill Hickok—Western	2	
11:00—Dateline Europe — Drama	2	
11:15—Divine Plan of the Ages	2	
11:30—Playhouse — Drama	2	
Joe Palooka — Drama	2	
PO PIETU:		
12:00—Heckle and Jeckle	2	
Sheena, Queen of the Jungle	2	
Adventure	2	
Amateur Hour—Bob Murphy	2	
12:30—Range Rider — Western	2	
Bowling — Chicago	2	
1:00—Playhouse — Drama	2	
—We Hold These Truths — Drama	2	
1:30—Bowl The Professor	2	
Movie — Western	2	
2:00—Playhouse — Drama	2	
News Roundup—Huntley	2	
Headline — Drama	2	
2:30—This Is The Midwest	2	
Zoo Parade — Animals	2	
Three Musketeers—Adventure	2	
3:00—Movie — Western	2	
Wide World—Tour	2	
College Press Conference	2	
3:30—Medical Horizons	2	
3:45—News Roundup — Eric Sevareid	2	
4:00—Out of Darkness	2	
Rin Tin Tin—Adventure	2	
4:30—Capt. Gallant—Adventure	2	
Sky King — Adventure	2	
5:00—Telephone Time	2	
Meet The Press	2	
Cisco Kid — Western	2	
5:30—Air Power—Documentary	2	
Ray Rogers — Western	2	
6:00—Nightmare—Adventure	2	
Terry and the Pirates	2	
VAKARE:	Channel	
6:00—Lassie — Drama	2	
Bengal Lancers	2	
You Asked For It—Baker	2	
USA Quiz — Hal Tunis	2	
6:30—Private Secretary	2	
Circus Boy — Adventure	2	
Amateur Hour—Ted Mack	2	
Interesting People—Religion	2	
7:00—Ed Sullivan—Variety	2	
7:30—Press Conference	2	
8:00—GE Theater — Drama	2	
Hallmark Hall of Fame — Drama	2	
Omnibus—Alistair Cooke	2	
Sunday Evening Club	2	
8:30—Alfred Hitchcock	2	
9:00—\$64,000 Challenge	2	
9:30—What's My Line	2	
Bowling — Chicago	2	
Passport to Danger	2	
10:00—News, Weather, Sports	2	
Weather — Johnson	2	
Football at Its Best	2	
10:10—News — Alex Drier	2	
10:25—Sports — Barry	2	
10:30—Family Star Theater	2	
Debate — Norm Barry	2	
11:00—Hour of Intrigue—Drama	2	
Jungle Jim—Adventure	2	
Three For Tonight—Drama	2	

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
DIRBTUVES DARBININKŲ
Nesenas 45 metų, Geras mokslas.
Atostogos, hospitalizacija ir
kiti priedai.
Kreipkitės:
2702 So. Iron St.

REIKALINGAS senesnis žmogus dirbti
mėsinėje ir maisto krautuvių. Kal-
bėti lietuviškai ir lenkiškai. VI 7-8399.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai
VIKTOR KOZICOS
Lietuviška gamybos stotis ir auto
taisyklos.

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo,
laizymo darbai ir keičiamos dalys.

VAKARE:
6:00—U.S.A. Quiz
6:30—Interesting People
7:00—Faith of Our Fathers
7:30—U.S. Reviewing Stand—"Why
the Tight Money Market?"
8:00—Oklahoma's 8 O'Clock The-
ater—"Fuller Brush Man"
9:30—Dr. Christian
10:00—Courtsey TV Theater—
"The Flame"
11:30—LATE NEWS
11:45—All Star Movie—"Lured"

ziku, matematikai ir šių sričių
mokytojų; primena, kad soviet-
tai yra šio srityje Ameriką prae-
lenke.

Vienok akademiniis jaunimas
gauti šių sunkiųjų mokslų,
svarbiausia dėl kuklaus uždar-
bio šiose profesijose. (v)

Džiugi šeimos šventė
Pirmagimis atneša šeimai
ypatingą džiaugsmą. Juozas ir
Aldona - Birutė KLEINAIČIAI,
gyv. East St. Louis, susilaukė
pirmagimio. Š. m. lapkričio 11
d. Teviškės Liet. Ev. Liut. Pa-
rapijoje buvo šis naujagimis
kun. A. Trakio pakrikštytas var-
dais VIKTORAS-JUOZAS. Kū-
mais buvo Lilija Sruogytė ir Al-
gimantas Kleinaitis. Krikšty-
nų pokylis įvyko dar jaunų senelių
Prano ir Bronislavos Sruogių na-
muose, 6449 So. Artesian Ave.,
Čikagoje. Kleinaičių ir Sruogių
giminės bei draugai linksmai at-
šventė krikštynas, džiaugdamiesi
si nauja viltimi — Viktoru-Juo-
zu. — s.

APŠVIETOS DRAUGJOS
VAKARAS
Lietuvių moterų "Apšvietos"
draugija lapkričio 25 d. turės
savo metinį vakarą. Lietuvių
auditorijoje, 3133 S. Halsted
St. Bus bingo žaidimas. Pra-
džia 3 val. po pietų. Įėjimas 75
centai. Kas turės laimikį, tie-
giaus vertingus prizus. Visi
kviečiami atvykti. Parengimu
rūpinasi Stella Kaulakis, Ona
Piliponis ir Joanna Želvenė.

Kitais metais "Apšvietai" su-
kaks 50 metų. Tąja proga bus
suruoštas šaunus banketas ko-
vo 3 d. Lietuvių auditorijoje.
Banketo programa jau dabar
rūpinamasi. Bus taip pat ap-
būdinta moterų draugijos veik-
la per jos 50 metų gyvavimą.
— Korespondentas

Ir vėl nauji įvykiai
Tik ką gauta iš Europos:
1) Šveicariškų laikrodžių;
2) Foto, radio aparatų (euro-
pietiškų);
3) Rašomų mašinelių su lie-
tuvių, anglų, prancūzų ir vokie-
čių raidiniais;
4) Reto gražuono vaikams ve-
žimėlių (viename vežimėlyje —
du: sportinis ir nesportinis);
5) Plunksnakočių, 14 karatų
auksu plunksnomis su 10 metų
garantija. Šias prekes siunčiame
ir į Lietuvą. Reikalaukite katalo-
go ir informacijos pas: J. Kar-
velį, 3322 So. Halsted St. Tel.:
YARDS 7-0677.

P. S. Reikalingas gaminis pe-
čius. Taipgi nebrangiai parduo-
damos alicijinis. (Sk.)

SIUNTINIAI
Greičiausia pasiekė gavėją Lie-
tuvoje ir kitur siunčiami be eilės
per lietuvių kontorą "LĖVUO"
—Overseas Parcel and Gift Ser-
vice, Marquette Parke, 6653 So.
Artesian Ave., Chicago 29, Ill.
Tel.: PProspect 6-6848. Kasdien
ir šėštadieniais nuo 12 iki 8 val.
vakaro. Kitu laiku ir šėštadie-
niais — pašaukus: Walbrook
5-8715. Visi mokesčiai sumoka-
mi vietoje.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
MOTERIS lengvai namų apyvokai ir pri-
žiūrėti 2 metų vaiką. Gyventi kartu.
Grazas namas šiaurinėje miesto da-
lyje. Fillmore 3-0647.

LIETUVISKAI šeimai yra reikalinga
moteris lengvai namų apyvokai ir pri-
žiūrėti du vaikučius — vienas daugiau
dviejų, antras vienerių metų amžiaus.
Atlyginimas ir gėrimo sąlygos yra
geros. Teirautis: Dr. E. Gurskytė-Pau-
žienė, 14154 Archdale Ave., Detroit
27, Michigan.

REIKALINGA šeiminiškė. Rašykite:
Stasys Salkauskas, 3114 No. Cicero
Ave., Chicago.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai
PARDUODAME 4 kambarių baldus,
apleidžiam Chicago. Skubus pardavi-
mas, prieinama kaina. Telefonuokite:
Porthmouth 7-8826

Moderniška 3 gab. maudyinė \$199.00.
Automat. vandens šildytuvai \$79.00.
Kabinetas ir sinkas \$89.00.
S U J U N G I M A I V E L T U I
12x15 kamb. išlojimas su pamuštu
Inoleum \$19.95.
FRANK BRABEC
51st and Damen Ave. HE 4-3200

PRIVATUS asmuo parduoda stipraus
masvinių ažuolo valgomosio baldus.
Ištraukiamas stalas, 6 kėdės, spinta
lėkštėms ir bufetas.
Telefonuoti Stewart 3-3024

PARDUODAMAS vienas pilno dydžio
"Box springs" Sealy išdirbystės, vie-
na pilno dydžio medinė lova, vienas
gyvenamo kamb. stalas (occasional).
Viskas pigiai. HEmlock 4-3497.

PARDUODAMAS 2 gabalų frontinis
setas, 6 gabalų valgomosio setas, didė-
lė šviesaus medžio lova su spyruoklė-
mis ir matracais ir kilimas.
4139 So. Rockwell St.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMI
puikūs kambariai ir apartamentai
prie Lake Shore Drive.
Puikūs baldai. Visi patarnavimai.
Nemokama vieta automobiliams.
Prieinamos kainos. Liftas (elevator).
Maloni administracija.
3318 N. Lake Shore Drive
Teiraukitės pas administratorių.

ISNUOMOJAMI 4 kamb. daktaro ofi-
sui 1-me aukšte. Šoninis įėjimas, pri-
einama nuoma. Jablonski Pharmacy,
Repubic 7-2450.

ISNUOMOJAMAS 2-me aukšte apšil-
domas didelis šviesus kambarys vy-
ri. Atskiras įėjimas.
6441 So. Maplewood Ave.

REIKALINGAS pensininkui kambarys
su valgiu. Sautite: Walbrook 5-1134.

ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas. 2-me
aukšte, suaugusiems. \$55 i mėnesį.
LA 3-0114

MARQUETTE Parke, 7034 So. Rock-
well, 2-me aukšte išnuomojamas gra-
žus, šiltas, saulėtas kambarys. Apžiū-
rėti galima nuo 6 val. vakaro; sek-
m. ir šėštad. nuo 12 val.

PARDUODAMAS 6 kamb. apšildintai
alyvinis pečius. Tel.: PProspect 6-2191.

ISNUOMOJAMAS 1 kambarys 2-me
aukšte iš priekio, prie mažos šeimos.
4622 So. California Ave.

ISNUOMOJAMAS 3 kamb. butas. 2-
me aukšte, suaugusiems. 3 miegamieji.
Atsiekimo. Su visais patogumais.
Graziai įstaiyti šviesūs kambariai.
4450 So. Talman. VI 7-1670

ISNUOMOJAMI du kambariai. Atski-
ras įėjimas. 6621 So. Richmond St.

ISNUOMOJAMI 2 butai, 4 ir 3 kamb.
su voniomis ir karštu vandeniu; su
baldais ar be baldų; šeimai ar pavie-
niam. 3241 So. Green St.

PERSONAL
Asmenų ieško
MIELAI pageidauja susirašinėti bei
susipažinti su Amerikoje gyvenančiais
Lietuviais vedbos tikslu. Kanadoje
gyvenu jau keli metai ir turiu gerą
poziciją bendram gyvenimui. Rašykite:
Box 4693 — 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois.

VYTAUTAS ŽILINSKAS, gyvenas 67
Woodbine St. Brooklyn 21, N. Y., nori
susisiekti svarbiu reikalu su Aleksan-
dra Pranauskiene ir Nastazija Sudaite.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs Pardavimai
NAUI moteriški paltai, suknelės,
kostumėliai ir vaikų žaislai pigiai pa-
duodami iš varžytinų.
3907 W. 47th St. VI 7-8399

SATURDAY, NOVEMBER 24, 1956
6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
OAK LAWN prie 95 gatvės 2 a. 4
butų namas, 3-4 ir 1-3 kamb. Sklypas
10x125 pėdų. Pajamų \$260 i mėnesį.
Kaina \$22,500. A. Reklaitis.

ORIGINALUS 4 butų mūras prie
59th ir California. Visi butai po 4½
kamb. Autom. šildymas alyva. Pilno
konstrukcija. Alum. langai. Tik \$39,000.
Savininkas finansuos 15 metų
4½%. Imokėti \$15,000. Volodkevicius.

GAGE PARKE 2 nedidelių butų
mūr. bungalov. Dvigubas garažas. Su-
mažinta kaina. A. Sirutis.

2 NAMAI ir verslo imonė. \$16,000
metinių pajamų. Idėtas kapitalas grįž-
ta per 3 metus. Imokėti \$10,000. Sa-
vininkas duoda morgičių iš 4%. J.
Saulys.

NAUJAS 5 kamb. mūr. namas arti
Marquette Parke. 2 dideli kamb. rū-
syje. Kilimai nuo sienos iki sienos.
Gazo šiluma. 1½ auto garažas. \$21,000.

13 APARTAMENTŲ mūras (3x5 ir
10x4) Marquette Parke. Met. pajamų
apie \$14,000. Imokėti \$45,000. Lengvos
sąlygos. Volodkevicius.

GERAS, MURINIS 10 metų bungalov
ir Vakarus nuo Marquette Parke.
Rūsyje puikiai įrengti 2 kamb. su tua-
letu ir dušu. Gazo šiluma. Rūsyje pa-
lieka gerus baldus. Visa kaina tikrai
\$18,500. A. Linas.

TRYNS NAMAI, 2x6, 2x5 ir 1x4 kmb.
ant 60 pėdų sklypo Brighton Parke.
\$200 mėn. pajamų ir savininkui butas.
\$23,000. A. Sirutis.

DAKTARUI, INŽINIERIUI, BIZNE-
RIUI didelis angl. stilius 17 metų
6 kamb. mūr. namas su 2 maš. garžu
ant 33 pėdų sklypo prie pat Marquet-

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: Walbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
13 butų po 5 ir 4 kamb. geras mū-
rinis. Didelės pajamos. Savininkas
duoda paskolą.
2 po 4, mūrinis, pastogė, uždari
porčiai, centralinis šildymas, garažas.
GAGE PARKE
6 butų po 4 ir 3 kamb. geras ir
iki smulkenų sutvarkytas geras mū-
rinis. Pilno konstrukcija, platus skly-
pas. Metinės pajamos \$6,000.
2 po 6 mūrinis; centralinis šildy-
mas. Abu butai galima užimti. \$24,500.
6 ir 4 kamb. mūrinis; centralinis
šildymas alyva. Tik \$19,500.
4 butų mūrinis (2 po 4 ir 2 po 4½),
alyva šildomas, pilno balkiai, alumi-
niumas langai; 2 auto garažas. Moder-
niškai įrengtas savininkui butas —
\$38,500. Paskola iš 4½%.

BRIGHTON PARKE
2 butų, 6 ir 5 kamb. gražiai įren-
gta medinis. Centralinis šildymas, 2 auto
garažas. \$15,000.
Maisto ir mėsos krautuvis su visais
įrenginiais ir prekėmis. Seniai išdirb-
tas biznis. 2 kamb. butas, centralinis
šild. Viskas parduodama už \$3,000.
2 po 5, labai geras mūrinis. Centri-
nis šildymas. Garažas. Tik \$22,000.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

Bet kokį nekilnojamą turą greitai
parduos ir teisingai pirksti tikrai per
mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, iš-
rašome visokeriopą apdraudą. Veikia
Notariatats.

NORVILA
2600 West 59th St. PProspect 8-5454

SAVININKŲ DEMESIU!
Skubiai reikalingas didesnis
apartamentinis namas, 40 apart-
mentų arba mažiau. Turi būti
baltųjų apylinkėje. Kaina ne-
svarbu. Nedelsdami skambinkit:

Repubic 7-9400
E. KURŠIUS

PIRKITE ir parduokite savo nekilno-
jamą turą per mano įstaigą. Naudo-
kitės mano teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
Repubic 7-9400

Nejudomų turų pirkimas, pardavimas
bei valdymas. Paskolų parūpinimas.

VISŲ RŪŠŲ APDRAUDIMAI
J. BACEVIČIUS
"VARPAS" REAL ESTATE
General Insurance - Notary Public
5916 So. Western Ave.
Repubic 7-6886 arba HEmlock 4-7085

2 BUTŲ bargenas, mūrinis, 5 ir 5
kamb., rūsyje, furnas apšildomas, 3
miegamieji, kabinėtinė virtuvė, gara-
žas. \$15,900. Imokėti \$4,000. 26th ir
Pulaski Rd. apylinkėje. LA 1-7038.

CICERO — arti 16th ir 49th Ave.,
2 butų, 5-6 kamb. Karštu vandeniu
šildymas. Po visu namu rūsyje, 30 pėdų
sklypas. \$20,500 — \$3,000 imokėti.
Svoboda, 6013 Cermak, Bishop 2-2162

APŽIŪREJIMAS 2-5 VAL.
6257 No. Maplewood Ave.
Dailus bungalovs, 5 dideli kamb. Už-
daras porčius. Keramikos tile vonia,
gazu šildymas, 2 auto garažas. Turi
parduoti. Prašo \$18,500 ar geriausias
pasūlymas. WE 5-4468 ar DI 8-2452.

BARGENAS — 4 kambarių katedžius,
pilna kaina \$7,800. 31st ir Pulaski Rd.
apylinkėje. Imokėti \$2,000. LA 1-7038

MURINIS dviflatis prie 40th ir Mozart
St. Centralinis gazu šildymas, rūsyje.
PR 8-5454.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
te Parke. Šildymas karštu vandeniu
gazu. Puikiai įstaiytas rūsyje su ekstra
vonia ir virtuve. \$25,000. Volodkevi-<